

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Obsah

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra	2
Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus	3
Ciele vzdelávania 1. cyklu	3
Komunikačná interakcia	4
Hovorená produkcia	6
Písaná produkcia.....	10
Vecná recepcia.....	15
Zážitková recepcia	19
Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 2. cyklus	24
Ciele vzdelávania 2. cyklu	24
Komunikačná interakcia	25
Hovorená produkcia	28
Písaná produkcia.....	32
Vecná recepcia.....	38
Zážitková recepcia	44
Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 3. cyklus	50
Ciele vzdelávania 3. cyklu	50
Komunikačná interakcia	51
Hovorená produkcia	55
Písaná produkcia.....	59
Vecná recepcia.....	65
Zážitková recepcia	75

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra

Vzdelávacie štandardy slovenského jazyka a literatúry sú členené podľa **piatich komponentov vyučovacieho predmetu**: komunikačná interakcia, hovorená produkcia, písaná produkcia, vecná recepcia a zážitková recepcia. Keďže komponenty sa týkajú rôznych aspektov komplexného procesu komunikácie v prvom jazyku, hranice medzi nimi nie sú ostré, naopak, medzi komponentmi jestvuje viacero prienikov. Z tohto dôvodu nie je možné vyhnúť sa prelínaniu výkonových a obsahových štandardov. Rozdiel je však v tom, do akej miery a na aký účel sa podobné spôsobilosti žiaka a podobné obsahy v jednotlivých komponentoch vymedzujú.

Obsahový štandard sa člení podľa **tematických celkov**, ktoré sú pri dosahovaní spôsobilostí žiaka v jednotlivých komponentoch dôležité. Jazykové učivo ako opora získavania komunikačných spôsobilostí je zaradené do tematického celku *Komunikačné prostriedky a pravidlá* a nachádza sa v obsahu každého komponentu. Komunikačné prostriedky zahŕňajú jazykové prostriedky (fonetické, morfológické, lexikálne, slovotvorné, syntaktické), poprijazykové prostriedky (zvukové a pohybové) a mimojazykové prostriedky. Komunikačné pravidlá zahŕňajú pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá. Členenie na tematické celky je podobné vo všetkých troch vzdelávacích cykloch a uplatňuje sa pri ňom princíp špirálovitej postupnosti učiva. V obsahovom štandarde každého komponentu sú uvedené aj školské termíny, ktoré si má žiak v danom cykle osvojiť, a to na základe pochopenia daného pojmu a v spojitosti s komunikačnou činnosťou. Ďalšie pojmy si žiak osvojuje bez použitia termínu, vždy však v spojení s komunikačnou činnosťou.

Členenie vyučovacieho predmetu na komponenty a dôraz na ich úzke prepojenie nahrádza doterajšie členenie predmetu na tri zložky (jazyk, komunikácia a sloh, literárna výchova). Organizácia vyučovania slovenského jazyka a literatúry závisí od veku žiakov, od výchovno-vzdelávacieho cieľa, od obsahu vyučovacej jednotky a od ďalších podmienok výchovno-vzdelávacieho prostredia.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 1. cyklus

Hlavným cieľom 1. cyklu je vytvárať základy čitateľskej a pisateľskej gramotnosti v nadväznosti na predchádzajúce skúsenosti žiaka. Zámerom je pomocou všetkých dostupných prostriedkov utvárať čitateľské a pisateľské návyky žiaka a formovať ho ako čitateľa a pisateľa.

Ciele vzdelávania pre 1. cyklus

1. Viesť jednoduchý dialóg primerane situácii a komunikačnému partnerovi.
2. Vyjadriť myšlienky v súvislom hovorenom prejave.
3. Písať čitateľným rukopisom a uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
4. Vytvoriť primeraný písaný a obrazovo-písaný text.
5. Počúvať a čítať primerané vecné texty.
6. Orientovať sa v nesúvislých a obrazovo-písaných textoch.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, interpretovať ich obsah a obraznosť v kontexte vlastných skúseností.
8. Identifikovať v texte explicitné informácie a vyvodiť z textu základné implicitné informácie.
9. Klásť otázky zamerané na obsah textu a na vlastné porozumenie textu.
10. Vyjadriť verbálne a neverbálne predstavu o sebe a svoje prežívanie okolitého sveta.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané jazykové znalosti.

Komunikačná interakcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Nadviazať kontakt s komunikačným partnerom.	
Podakovať a ospravedlniť sa primerane adresátovi a prostrediu.	Aktívne a ohľaduplne komunikovať s komunikačným partnerom.
Sformulovať otázku, prosbu, prianie, nesúhlas, námietku a jednoduché zdôvodnenie.	
Požiadat' o informáciu a na požiadanie informáciu poskytnúť.	
Viesť jednoduchý dialóg a klásť vecné otázky.	Klásť otázky a formulovať odpovede v dialógu.
Pozorne počúvať partnera v dialógu a reagovať na jeho repliky.	
Vyjadriť myšlienky, potreby a pocity jazykovo a sociálne primeraným spôsobom.	

Komunikačné zvyklosti

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.	Rozlišovanie pozdravov, predstavenia sa, oslovenia, tykania/vykania vo verejnom a v súkromnom komunikačnom prostredí.
Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.	Formulovanie ústneho poďakovania a ospravedlnenia.

Komunikačné zámery a ich vyjadrenie

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Formulovanie zisťovacích a doplňovacích otázok.	Formulovanie otázky.

Formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky, porovnávanie rôznych spôsobov ich vyjadrenia.	Formulovanie prosby, priania, nesúhlasu a námietky.
Formulovanie jednoduchého zdôvodnenia javu alebo vlastného konania.	
Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom.	Formulovanie vlastných potrieb a prežívaných pocitov primeraným spôsobom.
Presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.	Presnosť a pravdivosť vyjadrenia pri požiadaní o informáciu a pri poskytnutí informácie.

Dialóg

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí, pravidelné striedanie replík oboch komunikačných partnerov.	Nácvik jednoduchého dialógu v dvojici: kladenie otázok a formulovanie odpovedí.
Pozorné počúvanie komunikačného partnera.	Pozorné počúvanie komunikačného partnera ¹ .
Priamy dialóg a telefonický dialóg.	
Nácvik dialógu v dvojiciach alebo v skupinách pri riešení úloh.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu.	Rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom tém dialógu.
Používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov.	Používanie vhodných slovných spojení a viet pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov.
Uplatňovanie a rozlišovanie melódie viet podľa komunikačného zámeru.	

Funkčné používanie pohybových prostriedkov počas dialógu.	
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlasok, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Pozdrav, predstavenie sa, tykanie/vykanie, poďakovanie, ospravedlnenie.	Pozdrav, predstavenie sa, tykanie/vykanie, poďakovanie, ospravedlnenie.
Prosba, prianie, nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie, zdôvodnenie.	Prosba, prianie, nesúhlas, námietka, požiadanie o informáciu, poskytnutie informácie.
Rozhovor, otázka (zistovacia a doplňovacia), odpoveď, pozorné počúvanie.	Rozhovor, otázka, odpoveď, pozorné počúvanie.
Slovo, slovné spojenie, veta.	Slovo, slovné spojenie, veta.
Spisovná výslovnosť (hláska, dĺžka hlásky, dvojhlasica, prízvuk, melódia).	

Hovorená produkcia³

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Zhromaždiť základné informácie k téme hovoreného prejavu.	
Sformulovať jednoduchú ústnu informáciu.	
Vyrozprávať príbeh na základe vlastnej skúsenosti alebo zážitku.	Rozprávať o vlastnej skúsenosti alebo zážitku.
Povedať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.	Opísať pozorované objekty a činnosti ² .
Predniesť jednoduchý príležitostný prejav.	

Korigovať nepresnosti alebo nejasnosti vo svojom ústnom vyjadrení.	
Vypočuť hovorený prejav a klásť otázky k jeho obsahu.	Počúvať hovorené prejavy ¹ a klásť otázky k ich obsahu.
Uplatniť pri hovorení situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	

Príprava a prednes hovoreného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa alebo samostatne.	Výber témy hovoreného prejavu s pomocou učiteľa.
Zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií potrebných na rozvíjanie témy.	Zhromažďovanie slovnej zásoby a informácií na rozvíjanie témy s pomocou učiteľa.
Rozvíjanie témy podľa komunikačného zámeru: informovať, rozprávať, opísať.	Rozvíjanie témy pri rozprávaní a pri opise.
Členenie textu, využitie obrázkovej alebo slovnej osnovy.	Využitie obrázkovej osnovy.
Artikulačné a výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie mimiky a gest.	
Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy.	
Jednoduché techniky zvládania trémy pri prednese prejavu.	

Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Úprava nepresností a nejasností v ústnom vyjadrení pomocou učiteľa alebo spolužiakov.	
Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov a iných hovoriacich.	Pozorné počúvanie hovoreného prejavu spolužiakov.

Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu, vyslovovanie predpokladov.	Kladenie otázok k obsahu počúvaného prejavu.
Formulovanie odpovedí na položené otázky.	Formulovanie odpovedí na položené otázky.

Žánre hovoreného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (odkaz, oznam).	
Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh.	Jednoduché rozprávanie: prežitá skúsenosť, reálny alebo vymyslený príbeh.
Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní.	Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní.
Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba).	Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba).
Jednoduchý príležitostný prejav: nácvik ústneho pozvania, privítania, rozlúčenia, blahoželaní a tradičného vinša.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach.	Vyjadrovanie myšlienok v ucelených vetách a jednoduchých súvetiach.
Používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, výzva (rozkaz, prosba), pranie, nesúhlas, námietka.	Používanie viet s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, pranie, nesúhlas, námietka.
Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	Používanie prirovnania.

Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová.
Uplatňovanie melódie, významovej pauzy a tempa prejavu podľa obsahu a komunikačného zámeru textu.	
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (kvantita, výslovnosť dvojhlások, slovný prízvuk, spodobovanie a splývavá výslovnosť).	Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (podľa individuálnych dispozícií žiaka) ³ .
Pozorovanie rozdielov medzi spisovnou výslovnosťou a bežnou výslovnosťou v danom regióne alebo v miestnom nárečí.	

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť.	Téma, osnova, časová postupnosť.
Informácia (odkaz, oznam), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby).	Rozprávanie, opis.
Pozvanie, privítanie, rozlúčenie, blahoželenie, vinš.	
Zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie.	
Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.	Prirovnanie.

Spisovná výslovnosť (melódia, prestávka, prízvuk, dĺžka hlásky, dvojhláska).	
--	--

Písaná produkcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Písať všetky písmená slovenskej abecedy automatizovane a čitateľne.	Písať všetky písmená slovenskej abecedy.
Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na tému blízku ich životnej a jazykovej skúsenosti.	S pomocou tvoriť obrazovo-písaný text na blízku tému ¹³ .
Vyjadriť písaním svoje pocity a predstavy.	
Zhromaždiť základné informácie k téme textu.	
Napísať jednoduchý informačný text.	
Napísať príbeh, vlastnú skúsenosť alebo zážitok.	
Zapísať hlavné znaky pozorovaného objektu a pozorovanej činnosti.	
Upraviť obsahovú a jazykovú stránku napísaného textu.	
Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.	

Elementárne písanie

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní.	Prípravné (predpisateľské) cviky, percepčno-motorické zručnosti pri písaní.
Fonematická analýza a diferenciácia, prevod hlásky na písmeno.	Sluchové a zrakové rozlišovanie hlásky, slabiky a slova.
Písanie písmen slovenskej abecedy.	Písanie písmen slovenskej abecedy.

Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania.	Písanie slov, odpis písaného textu, prepis tlačeneho textu, písanie podľa diktovania ¹ .
Písomné vyjadrovanie vlastných myšlienok.	

Proces tvorenia textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Výber témy písaného textu pomocou učiteľa alebo samostatne.	Výber a rozvíjanie témy písaného textu pomocou učiteľa.
Rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informácia, rozprávanie, opis, voľné písanie.	Rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: voľné písanie.
Využívanie základných spôsobov zhromažďovania myšlienok k téme.	
Výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru.	Výber vhodných slov, slovných spojení a vetných celkov podľa komunikačného/autorského zámeru s pomocou učiteľa.
Využívanie obrázkovej alebo slovnej osnovy pri členení textu.	
Tvorenie konceptu textu a jeho úprava pomocou učiteľa alebo prostredníctvom kontrolných otázok.	
Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.	

Žánre písaného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyjadrenie kľúčových informácií v jednoduchom informačnom texte (oznam, správa).	

Tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, pohľadnica).	Tvorenie jednoduchého nesúvislého textu (zoznam) a obrazovo-písaného textu (pozvánka, pohľadnica) s pomocou učiteľa.
Jednoduché písomné rozprávanie: vyjadrenie prežitej udalosti, zážitku, vymyslený príbeh.	
Uplatnenie časovej postupnosti v rozprávaní.	
Jednoduchý opisný text: postupnosť dejov pri opise pracovného postupu; hlavné znaky opisovaného objektu (konkrétny predmet alebo blízka osoba).	
Jednoduché techniky tvorivého písania.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka.	Vyjadrovanie myšlienok vo vetách a v jednoduchých súvetiach s rôznymi komunikačnými zámermi: oznámenie, výzva (rozkaz, prosba), prianie, nesúhlas, námietka.
Používanie základných prostriedkov nadväzovania viet v texte (opakovanie slova, synonymá, zámená, rovnaký tvar slovesa).	
Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová.	Uplatňovanie jednoduchých lexikálnych vzťahov v texte: významové okruhy slov, slovotvorne súvisiace slová.
Vyjadrovanie vzťahu k pomenúvaným javom prostredníctvom emocionálnych slov alebo jednoduchých frazém (prirovnania alebo iné frazémy, ktorým žiaci rozumejú).	

Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Fonematický pravopis: rozlišovacie znamienka; delenie hlások na samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké) ako východisko uplatňovania fonematického pravopisu; pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, y/ý po tvrdých spoluhláskach; slabičný pravopis (de, le, lie atď.); pravopis dvojhlások, pravopis ä, dvojzložkové písmená (ch, dz, dž); pravopis slabík so slabikotvornými spoluhláskami.	Pravopis: podľa individuálnych dispozícií žiaka.
Sémantický pravopis: písanie veľkého písmena na začiatku vety; rozlišovanie pravopisu všeobecných a vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy).	
Etymologický pravopis: vymedzenie obojakých spoluhlások; písanie i/y, í/ý po obojakých spoluhláskach v koreňoch domácich slov (frekventovaných a deťom blízkych); pravopis prevzatých slov (frekventovaných a deťom blízkych).	
Morfematický pravopis: vybrané slovesné tvary a slovotvorné prípony: jednotné písanie i/í v tvaroch minulého času; jednotné písanie i/í ako tematickej morfémy (<i>robiť, robím</i>); jednotné písanie prípon pri zdrobnených, zveličených alebo citovo zafarbených slovách (<i>nos-ík, nos-isko, mam-ička</i>).	
Interpunkčný pravopis: interpunkčné znamienka na konci vety; použitie spojovníka	

pri delení slov na konci riadka; písanie čiarky v jednoduchej vete.	
---	--

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Písmeno, abeceda, písané písmo, tlačené písmo.	Hláska, písmeno, slovo, abeceda, písané písmo, tlačené písmo.
Text, téma, rozvíjanie témy, osnova (úvod, jadro, záver), časová postupnosť.	Text, téma.
Informácia (odkaz, oznam, pozvánka, pohľadnica), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby).	
Zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas, námietka, zdôvodnenie.	Veta, zámer vety: oznámenie, otázka, rozkaz, prosba, prianie, nesúhlas.
Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.	Prirovnanie.
Pravopis a pravopisné pravidlo.	Pravopis a pravopisné pravidlá.
Rozlišovacie znamienka; samohlásky (krátke, dlhé), dvojhlásky a spoluhlásky (tvrdé, mäkké), slabikotvorné spoluhlásky.	
Pravopis vlastných podstatných mien (mená osôb a zvierat, miestne geografické názvy).	
Obojaké spoluhlásky, vybrané slová, príbuzné slová.	
Veta, začiatok vety, koniec vety, interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník).	

Vecná recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Prečítať primerane náročný vecný text plynulo a správne, nahlas a potichu.	Čítať krátke vecné texty a porozumieť doslovným informáciám.
Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.	
Vyvodíť základné implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.	
Orientovať sa v nesúvislom a obrazovo-písanom texte.	
Reprodukovať text vlastnými slovami a zhrnúť kľúčové informácie.	
Sledovať vlastné porozumenie textu.	
Rozlíšiť medzi informáciou, opisom a rozprávaním.	
Použiť pri porozumení textu primerané znalosti slovnej zásoby, základných lexikálnych vzťahov a vetných celkov.	

Elementárne čítanie

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Fonematické uvedomovanie – sluchová analýza zvukových jednotiek hovorenej reči (rozlišovanie slov, slabík, identifikácia hlásky).	Sluchové a zrakové rozlišovanie hlásky, slabiky a slova.
Poznávanie písmen, upevňovanie korešpondencie hlásky a písmena.	Poznávanie písmen slovenskej abecedy.
Nácvik čítania slov, viet a krátkych textov (primeranej a postupne sa zvyšujúcej náročnosti).	Nácvik čítania slov, viet a krátkych textov primeranej náročnosti.
Oprava vlastných chýb pri čítaní.	

Uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní.	Uplatňovanie splývavej výslovnosti, významovej pauzy, melódie a tempa reči pri hlasnom čítaní ³ .
Ovládanie abecedy a jej využitie pri orientácii v abecedných zoznamoch.	

Porozumenie textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu, s oporou o doterajšie znalosti žiaka.	Vytváranie predstáv o obsahu textu na základe ilustrácie, obrazového materiálu, nadpisu.
Identifikovanie kľúčových slov v texte a ich jednoduché zaznamenanie.	
Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia.	Porozumenie doslovného (explicitného) významu textu a jeho reprodukcia.
Vyvodzovanie základných implicitných významov z textu (vytváranie inferencií) na základe otázok učiteľa: význam slov a slovných spojení, súvislosti medzi slovami a vetami, súvislosti medzi informáciami z textu a doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka.	
Stručné zhrnutie získaných informácií.	

Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia, identifikovanie príčiny nedostatočného porozumenia, naznačovanie riešenia.	Pozorovanie učiteľovho premýšľania pri čítaní (učiteľ „myslí nahlas“): komentovanie porozumenia alebo neporozumenia.

Hodnotenie vlastného porozumenia, posúdenie správnosti vlastnej odpovede, miery istoty (napr. <i>Podľa čoho viem, že som to správne pochopil?</i>).	Sledovanie porozumenia obsahu prečítaného textu (Viem, čo text hovorí?).
Vnímanie chýb a nepresností pri čítaní ako prirodzenej súčasť učenia sa, ktorú je možné ovplyvniť vlastným úsilím, požiadanim o pomoc a komunikáciou s druhými.	

Žánre vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyhľadávanie kľúčových informácií v informačnom texte (kto, čo, kde, kedy, ako, prečo): oznam a správa.	Vyhľadávanie informácií v ozname a správe pomocou podporných otázok.
Porozumenie dejovej postupnosti, konania postáv a sprostredkovanej skúsenosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.	Porozumenie časovej postupnosti v bežnom (neumeleckom) rozprávaní: rozprávanie prežitej skúsenosti, reálny alebo vymyslený príbeh.
Porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu.	Porozumenie postupnosti dejov v opise pracovného postupu.
Identifikovanie hlavných znakov opisovaného objektu.	
Orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka.	Orientácia v jednoduchých nesúvislých textoch: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka.
Porozumenie jednoduchým obrazovo-písaným alebo obrazovo-hovoreným textom: jednoduché schémy a náčrty, piktogramy, obrazové encyklopédie, edukačné videá.	
Identifikovanie reklamy v médiách a rozhovor o jej účinku.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Pozorovanie jazykového vyjadrenia komunikačného zámeru a interpunkčných znamienok na konci vety.	
Úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte.	Úvod do poznávania slovných druhov: vytvorenie prvotnej predstavy o význame a využití slovných druhov v texte.
Pojem časovanie a tvary slovesa v jednotlivých osobách prítomného času, rozlišovanie tvarov slovesa v texte.	
Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy).	Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien: základné významové skupiny vlastných podstatných mien (mená osôb, zvierat, miestne geografické názvy).
Vyvodzovanie významov slov z textu: neznáme slová, viacvýznamové slová, emocionálne slová, frazeologické prirovnania a iné jednoduché frazémy.	Vyvodzovanie významov slov z textu s pomocou učiteľa.
Pozorovanie lexikálnych vzťahov v texte: slová s podobným a s opačným významom, nadradené a podradené slová.	
Pozorovanie slovotvorne súvisiacich slov v texte, rozhovor o ich významovom vzťahu.	

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda.	Text, veta, slovo, slabika, hláska, písmeno, abeceda.
Obsah textu, informácia, kľúčové slová, nadpis, ilustrácia, zhrnutie informácií.	Obsah textu, informácia, nadpis, ilustrácia,
Úvod, jadro, záver, časová postupnosť, odsek.	Odsek.

Súvislý text: informácia (oznam, správa), rozprávanie (zážitok, skúsenosť, príbeh), opis (pracovného postupu, predmetu, osoby).	Oznam, správa, rozprávanie, opis pracovného postupu.
Nesúvislý text: zoznam, rozvrh, plán, tabuľka, reklama.	Zoznam, rozvrh, plán, tabuľka.
Slovné druhy: sloveso (časovanie, osoba), podstatné meno (všeobecné a vlastné podstatné mená).	
Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnanie.	

Zážitková recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou.	Prechádzať od počúvania čítaného textu k vlastnému čítaniu a k čítaniu s pomocou ¹ .
Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry primeranej náročnosti.	
Odpovedať na otázky k čítanému alebo počúvanému textu.	
Identifikovať v texte to, čo ho zaujalo (myšlienky, slová, ilustrácie).	
Vyjadriť svoje pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného, čítaného textu a z ilustrácií.	Vyjadriť myšlienky a zážitky z počúvaného a z čítaného textu a z ilustrácií.
Podeliť sa o potešenie z individuálnej recepcie textu, vyjadriť svoj postoj a odporúčania k textu.	
Predniesť naspamäť literárny text primeraný veku.	

Vyrozprávať svoje zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	
Dramatizovať s pomocou učiteľa vhodné literárne texty.	
Vyhľadávať texty na čítanie podľa svojho záujmu a účelu čítania samostatne alebo s pomocou iných.	S pomocou si vyberať knihy na čítanie podľa svojho záujmu.

Čítanie s porozumením

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte a uvedenie si, že na seba nadväzujú a vytvárajú text.	Rozoznávanie slov a viet v počúvanom a v čítanom texte.
Predvídanie z počutého a prečítaného textu.	Predvídanie z počutého a prečítaného textu.
Identifikovanie základných stavebných prvkov textu (názov, strofa, rým, verš, odsek).	
Odlíšenie textu od ilustrácie, odlíšenie poézie od prózy.	Odlíšenie textu od ilustrácie.
Domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie.	Domýšľanie jednoduchého príbehu podľa ilustrácie a čítanie ilustrácie.
Prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápovedami učiteľa.	Prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s pomocnými otázkami a nápovedami učiteľa.
Odhadovanie významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu (prirovnania, frazémy, emocionálne slová).	
Vyjadrenie pochopenia rozdielu medzi reálnym a imaginárnym svetom, uvádzanie príkladov na využitie fantázie.	

Čítanie pre zážitok

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozpoznanie a identifikácia literárnych postáv, ich charakteru, vlastností, opis prostredia, situácie, a to s pomocou ilustrácie aj bez nej.	
Sebapoznávanie, porovnávanie seba a vlastných skúsenosti s postavami a textami, hľadanie zhody a rozdielov, hľadanie riešení pre situácie v texte.	
Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom.	Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom.
Vyjadrovanie postoja k prečítanému a k počutému textu, k literárnym hrdinom a hrdinkám, k zobrazenej téme.	
Stváranie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky pod vedením učiteľa.	
Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného a počúvaného textu.	
Spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe.	Spoznávanie vybraných tém v dielach slovenských a svetových autorov a v ľudovej slovesnej tvorbe.
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch.	Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch.
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.	Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel (návšteva divadelného a filmového predstavenia).

Porozumenie tomu, akú úlohu zohráva autor pri tvorení textu.	
--	--

Samostatný/sebavedomý čitateľ

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch, a to s pomocou učiteľa alebo samostatne.	
Orientovanie sa v zdrojoch na čítanie.	
Rozširovanie čitateľského teritória: vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie.	Rozširovanie čitateľského teritória: výber kníh a časopisov na čítanie s pomocou učiteľa.
Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica).	Spoznávanie dostupných knižníc a ich využívanie (triedna knižnica, školská knižnica, mestská/obecná knižnica).
Spoznávanie čitateľských skúseností a literárnych znalostí v rodine a blízkom okolí.	

Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Monitorovanie kvality čítania a možných zdrojov pomoci (<i>Viem text prečítať?, Čo mi pritom môže pomôcť?</i>).	
Monitorovanie porozumenia prípadne neporozumenia obsahu a významu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>).	Sledovanie porozumenia obsahu prečítaného textu (<i>Viem, čo text hovorí?</i>).
Kladenie otázok na porozumenie, riešenie úloh k textom, prepájanie tém s reálnym životom.	

Uvedenie si významu a potreby čítania literárnych textov a hodnotenie vlastných pokrokov v čítaní.	
--	--

Tematické okruhy a textová realizácia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Tematické okruhy pre 1. cyklus: domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, mieste tradície a kultúra.	Tematické okruhy pre 1. cyklus (výberovo): domov, rodina, priateľstvo, medziľudské vzťahy, medzigeneračné vzťahy a porozumenie, prijatie a odmietanie, česť/čestnosť, záľuby a koníčky, zdravie, dobro, zlo, pravda a lož, hra, humor, príroda okolo nás, svet zvierat, človek ako súčasť prírody, pomoc iným, moje mesto/obec, zvyky, spôsob života, miestne tradície a kultúra.
Čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) * v 1. cykle sa nevyžaduje znalosť pojmu slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh, komiks.	Čítanie, počúvanie ¹ a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) ² slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov: riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh ² , komiks ³⁶ .

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Text, ilustrácia, autor, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica.	Text, ilustrácia, spisovateľ, ilustrátor, kniha, časopis, knižnica.
Nadpis, strofa, rým, verš, odsek.	
Riekanka, hádanka, ľudová pieseň, báseň, bájka, rozprávka, povesť, bábková hra, obrázkový príbeh.	Rozprávka.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 2. cyklus

Hlavným cieľom 2. cyklu je rozvíjať gramotnosť v prepojení s obsahmi ostatných vzdelávacích oblastí a s dôrazom na mnohoraké využívanie čítania a písania v rôznych kontextoch. Súčasťou rozvíjania gramotnosti je osvojovanie stratégií práce s textom a nadobúdanie skúseností s vlastným premýšľaním o procese čítania a písania. Dôležité je aj rozvíjanie schopnosti rozlišovať medzi faktami a domnienkami, formulovať vlastný názor a podopierať ho argumentmi.

Ciele vzdelávania pre 2. cyklus

1. Viesť dialóg v súkromnom a verejnom prostredí vecne a sociálne primeraným spôsobom.
2. Pripraviť a predniesť primeraný hovorený prejav.
3. Vytvoriť písaný a obrazovo-písaný text na vyjadrenie rôznych komunikačných zámerov a uplatniť pri písaní textov osvojené pravopisné pravidlá.
4. Aktívne počúvať a čítať primerané vecné (aj odborné) texty, orientovať sa v nesúvislých, obrazovo-písaných a primeraných digitálnych textoch.
5. Identifikovať v texte explicitné informácie, vyvodiť základné a prehlbujúce implicitné informácie, formulovať a klásť otázky na porozumenie textu.
6. Použiť základné stratégie porozumenia textu a posúdiť mieru vlastného porozumenia.
7. Počúvať a čítať primerané literárne texty, porozumieť implicitným významom a prostriedkom obraznosti.
8. Zdieľať emocionálnu a estetickú skúsenosť z recepcie literárneho textu hovorenou a písanou formou.
9. Vyjadrovať vlastné nápady a návrhy pri tvorení textov, klásť otázky k predloženým návrhom.
10. Použiť pri porozumení a tvorení textu primerané znalosti jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky.
11. Rešpektovať viacjazyčné prostredie, podporovať spolužiakov s iným materinským jazykom.

Komunikačná interakcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Komunikovať s rešpektom so spolužiakmi z viacjazyčného prostredia.	Usilovať sa o komunikačné porozumenie so spolužiakmi z inojazyčného prostredia.
Viesť dialóg primerane téme, adresátovi a komunikačnému prostrediu.	Viesť dialóg primerane téme a adresátovi.
Iniciovať a viesť komunikáciu v skupine rovesníkov.	
Vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy, zdôvodniť ho, prípadne pozmeniť.	
Rešpektovať názor komunikačného partnera.	Uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu ¹ .
Vyjadriť súhlas, pochvalu, ocenenie, námietku alebo nesúhlas sociálne primeraným spôsobom.	
Využiť na komunikáciu situačne vhodný komunikačný kanál (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého).	
Používať základné žánre korešpondencie.	

Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov.	Získavanie informácií o iných jazykoch, najmä o inom materinskom jazyku spolužiakov.
Porovnávanie komunikačných zvyklostí v slovenčine a v inom jazyku.	
Skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov.	Skupinový dialóg o viacjazyčnosti spolužiakov.

Dialogická komunikácia a kooperácia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Stavba dialógu: nadviazanie kontaktu, obsah dialógu – striedanie replík, ukončenie kontaktu.	
Pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera, vecne a jazykovo primerane reagovať na jeho repliky, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom.	Pravidlá vedenia dialógu: aktívne počúvať komunikačného partnera ³ , vecne reagovať na jeho repliky, neskákať si do reči, povzbudiť, pochváliť a oceniť komunikačného partnera, komunikovať zdvorilo a s rešpektom.
Používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami.	Formulovanie námietky alebo nesúhlasu ohľaduplným spôsobom.
Rozlišovanie priameho a sprostredkovaného dialógu v súkromnom a vo verejnom prostredí.	
Riziká dialógu vo verejnom a v internetovom prostredí.	
Nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách.	Nácvik dialógu v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách.

Korešpondencia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porovnávanie rukou písanej a elektronickej korešpondencie v bežnej komunikácii.	
Nácvik písania základných žánrov korešpondencie: list, jednoduchý e-mail.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozširovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu a riešenia vecných problémov.	Rozlišovanie slovnej zásoby prostredníctvom aktuálnych tém dialógu.
Používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov.	Používanie viet a jednoduchých súvetí pri vyjadrovaní rôznych komunikačných zámerov.
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v).	Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (podľa individuálnych dispozícií žiaka) ³ .
Uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu.	Uplatňovanie vhodnej melódie, dôrazu a pohybových prostriedkov pri vedení dialógu.
Uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej korešpondencii.	

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.
Materinský jazyk, druhý jazyk.	Materinský jazyk, druhý jazyk.
Dialóg: nadviazanie kontaktu, ukončenie kontaktu, striedanie v dialógu, pravidlá dialógu.	Pravidlá dialógu.
Názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka.	
Súkromné a verejné prostredie komunikácie.	Súkromné a verejné prostredie komunikácie.
Korešpondencia: list, e-mail.	
Slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer.	Slovná zásoba, veta, súvetie, komunikačný zámer.
Pravidlá spisovnej výslovnosti a pravopisné pravidlá.	Spisovná výslovnosť.
Melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, mimika, gestá.	

Hovorená produkcia²

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Zhromaždiť potrebné informácie k téme hovoreného prejavu.	Sformulovať ústnu informáciu.
Vyrozprávať príbeh so zápletkou a jej riešením.	Vyrozprávať príbeh.
Sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu.	Sformulovať jednoduchý opis pracovného postupu.
Opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu.	Opísať hlavné znaky pozorovaného objektu ¹ .
Vyjadriť názor na bežné alebo aktuálne témy a zdôvodniť ho.	Vyjadrovať názory na témy, s ktorými má skúsenosti.
Predniesť jednoduchý rečnícky prejav.	
Upraviť obsahovú a jazykovú stránku hovoreného prejavu.	
Aktívne a s rešpektom počúvať hovorený prejav iných, klásť otázky k obsahu a k jazyku prejavu.	Aktívne a s rešpektom počúvať ³ iných, klásť otázky k obsahu prejavu.
Uplatniť v hovorenom prejave situačne vhodné jazykové, zvukové a pohybové prostriedky.	

Príprava a prednes hovoreného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozlišovanie spontánneho a pripraveného hovoreného prejavu.	
Samostatný výber témy prejavu a zdôvodnenie výberu podľa komunikačného zámeru.	Výber témy hovoreného prejavu samostatne alebo s pomocou.
Zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy a uvedenie zdroja informácií.	Zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy s pomocou učiteľa.

Usporiadanie informácií a samostatné vytvorenie osnovy textu.	Usporiadanie informácií a vytvorenie osnovy textu s pomocou.
Súvislé a myšlienково ucelené rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť, emocionálne pôsobiť.	Rozvíjanie témy podľa konkrétneho komunikačného zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať, zdôvodniť.
Používanie jednoduchých argumentov na podporu názoru, rozlišovanie medzi faktami a domnienkami.	
Výslovnostné cvičenia, cvičenia na moduláciu hlasu a na situačne vhodné používanie pohybových prostriedkov.	
Prednes hovoreného prejavu v prostredí triedy alebo školy.	

Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vylepšovanie hovoreného prejavu pomocou kontrolných otázok k obsahu, osnove a použitým komunikačným prostriedkom.	
Využitie jednoduchých grafických nástrojov na vylepšenie štruktúry textu.	
Kladenie otázok k obsahu a k jazyku počúvaného textu.	Kladenie jednoduchých otázok k obsahu počúvaného textu.
Kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu.	
Formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky.	Formulovanie a zdôvodnenie odpovedí na položené otázky.

Žánre hovoreného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Tvorenie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa (napr. do školského rozhlasu), jednoduchá odborná informácia.	Tvorenie informačných textov (s pomocou): oznam, správa.
Rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh so zápletkou a jej riešením.	Rozprávanie prežitej skúsenosti, objasňovanie udalosti, plánovanie udalosti, reálny alebo vymyslený príbeh (s pomocou osnovy).
Tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu a základných typov statického opisu: opis predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania.	Tvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu na základe priameho pozorovania (s pomocou).
Vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému, jeho zdôvodnenie, prípadne pozmenenie názoru na základe argumentov spolužiakov.	Vyjadrenie názoru na blízku tému a jeho jednoduché zdôvodnenie.
Nácvik jednoduchého rečníckeho prejavu s informačnou funkciou: pozvanie na školské/záujmové podujatie, sprevádzanie návštevy po škole, obci.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom.	Používanie vetných a súvetných celkov pri rozvíjaní témy s konkrétnym komunikačným zámerom.
Používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (oslovenia, emocionálne slová a frazémy, primerané odborné a abstraktné slová).	Používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (významové okruhy slov, slovotvorné súvisiace slová, slová s podobným a opačným

	významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnania).
Porovnávanie a odlišovanie spisovných a slangových slov (s oporou o jazykové slovníky).	
Porovnávanie a odlišovanie spisovných a nespisovných tvarov (podľa ich používania v danom regióne).	Odlišovanie spisovných a nespisovných slov.
Zdokonaľovanie zvukovej a pohybovej stránky hovoreného prejavu.	
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (v nadväznosti na 1. cyklus, splývavá výslovnosť, výslovnosť predložkových spojení, výslovnosť spoluhlásky v).	Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (podľa individuálnych dispozícií žiaka) ¹³ .

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.
Hovorený prejav, téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná).	Hovorený prejav, výber témy, zhromažďovanie informácií.
Kontrolné otázky k textu.	
Názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka.	Názor, zdôvodnenie názoru.
Súkromné a verejné prostredie komunikácie.	
Informácia: oznam, správa, odborná informácia.	Informácia, oznam, správa.
Rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou, časová postupnosť, príčina a následok.	Rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh, časová postupnosť.
Opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočícha, prostredia).	Opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia.
Verejný prejav: pozvanie, sprevádzanie.	

Veta, súvetie, komunikačný zámer.	Veta, súvetie, komunikačný zámer.
Oslovenie, citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová.	Citovo zafarbené slová.
Spisovné slová, slangové slová, nárečové slová, jazykové slovníky.	Spisovné slová a nespisovné slová.
Pravidlá spisovnej výslovnosti (z 1. cyklu, splývavá výslovnosť, spojenie predložky a slova, výslovnosť spoluhlásky v).	Spisovná výslovnosť.
Melódia (klesavá, stúpavá), prízvuk, dôraz, prestávka, mimika, gestá.	

Písaná produkcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Vytvoriť súvislý písaný alebo obrazovo-písaný text na zvolenú tému.	S pomocou tvoriť obrazovo-písaný text na vyjadrenie informácií ² .
Použiť vhodný žáner písaného textu podľa komunikačného zámeru.	
Zhromaždiť potrebné informácie na tvorbu písaného textu.	
Využiť písanie pri učení sa.	
Napísať príbeh alebo osobný zážitok so zápletkou a jej riešením.	S pomocou napísať príbeh s jednoduchým dejom.
Vyjadriť písaním svoje pocity a fantáziu.	
Vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu.	S pomocou napísať jednoduchý opis pracovného postupu.
Opísať objekty vystavené priamemu pozorovaniu.	
Sformulovať písomne argumenty na podporu svojho postoja k téme.	
Upraviť obsahovú, kompozičnú a jazykovú stránku napísaného textu.	

Uplatniť grafické zručnosti pri úprave formálnej stránky napísaného textu.	
Uplatniť pri písaní osvojené pravopisné pravidlá.	

Proces tvorenia textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Výber témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta.	Výber témy písaného textu samostatne alebo s pomocou.
Výber vhodného slohového postupu na vyjadrenie zamýšľaného obsahu.	Rozvíjanie témy podľa komunikačného/autorského zámeru: informovať, vyrozprávať, opísať.
Využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme.	Zhromažďovanie informácií potrebných na rozvíjanie témy s pomocou učiteľa.
Členenie textu s využitím podrobnej alebo stručnej osnovy.	Usporiadanie informácií a vytvorenie osnovy textu s pomocou.
Tvorenie konceptu a upravovanie obsahu, členenia a jazyka textu.	
Pravopisná korektúra v rozsahu osvojených pravopisných zručností.	
Grafická úprava textu (aj pomocou základných možností textového editora).	
Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy alebo školy.	

Metakognitívne procesy pri písaní textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Plánovanie vhodného postupu pri tvorbe textu.	Premýšľanie o vhodnom postupe pri tvorení textu.

Sledovanie priebehu tvorenia textu a vlastné posúdenie úspešnosti písania.	
Použitie základných stratégií na vylepšenie písaného textu.	
Experimentovanie s rôznymi nápadmi pri tvorení textu.	
Kladenie otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu.	Kladenie jednoduchých otázok, ktoré rozvíjajú vlastné nápady alebo nápady spolužiakov pri tvorení textu.

Žánre písaného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Písanie informačných textov určených pre verejné (školské) prostredie: oznam, správa; rukou písaná alebo elektronická pozvánka na školské/záujmové podujatie.	Písanie jednoduchých informačných textov s pomocou: oznam, správa, pozvánka.
Stručné písomné zhrnutie odborných informácií.	
Písanie reálneho alebo vymysleného príbehu so zápletkou a jej riešením (vyjadrenie zámernosti konania postáv, začlenenie opisných častí do príbehu).	Písanie príbehu s jednoduchým dejom s pomocou osnovy.
Vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu s využitím podporného obrazového materiálu.	Vytvorenie jednoduchého opisu pracovného postupu na základe priameho pozorovania (s pomocou) ¹ .
Vytvorenie opisu predmetu, osoby, živočícha alebo prostredia na základe priameho pozorovania.	
Písomné vyjadrenie názoru na bežnú alebo aktuálnu tému a jeho zdôvodnenie.	
Sebavyjadrenie prostredníctvom primeraných techník tvorivého písania.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov.	Vyjadrovanie myšlienok prostredníctvom vetných a súvetných celkov.
Uplatňovanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová).	
Používanie vhodnej slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov podľa témy a komunikačného zámeru textu.	Používanie vhodnej slovnej zásoby podľa témy a komunikačného zámeru textu (významové okruhy slov, slovotvorné súvisiace slová, slová s podobným a opačným významom, nadradené a podradené slová, citovo zafarbené slová, prirovnania).
Využívanie primeraných grafických prostriedkov v rukou písanom a v elektronickom texte.	

Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Fonematický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností.	Podľa individuálnych dispozícií žiaka.
Etymologický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis i/y, í/ý v koreni slova po obojakých spoluhláskach v ďalších domácich slovách, pravopis ďalších prevzatých slov podľa potrieb použitia slov v písaných textoch.	
Sémantický pravopis: automatizácia získaných pravopisných zručností; pravopis ďalších významových skupín vlastných	

podstatných mien (názvy sviatkov, ulíc, geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí).	
Morfematický pravopis: delenie spoluhlások podľa znelosti ako východisko uplatňovania morfematického pravopisu pri spodobovaní; pravopis pri spodobovaní spoluhlások na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien; pravopis ďalších slovesných tvarov a slovotvorných prípon.	
Gramatický pravopis: rozlišovanie nominatívu jednotného a množného čísla pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru <i>pekný</i> .	
Interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí; písanie interpunkčných znamienok v priamej reči.	

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.
Písaný text, autor, adresát.	Autor, adresát.
Téma, zhromažďovanie informácií, rozvíjanie témy, komunikačný zámer, osnova (stručná, podrobná), členenie textu, odsek.	Téma, odsek.
Tvorenie textu: koncept, úprava textu, oprava textu, slovosled, zrozumiteľnosť textu.	
Názor, zdôvodnenie názoru, fakt, domnienka.	
Informácia: oznam, správa, pozvánka, odborná informácia.	Informácia: oznam, správa, pozvánka.

Rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh so zápletkou a rozuzlením, časová postupnosť, príčina a následok, priama reč.	Rozprávanie: skúsenosť, udalosť, príbeh.
Opis (pracovného postupu, predmetu, osoby, živočích, prostredia).	Opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočích, prostredia.
Slovná zásoba, veta, súvetie, nadväzovanie viet.	Slovná zásoba, veta, súvetie.
Citovo zafarbené slová, ustálené slovné spojenia, odborné slová.	
Jazykové slovníky.	
Pravopis a pravopisné pravidlá.	Pravopis a pravopisné pravidlá podľa individuálnych dispozícií žiaka.
Pravopis po obojakých spoluhláskach: vybrané slová, príbuzné slová, prevzaté slová.	
Pravopis vlastných podstatných mien: názvy sviatkov, ulíc (a ďalšie geografické názvy v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí).	
Pravopis pri spodobovaní: spoluhlásky podľa znelosti (znelé a neznelé), spodobovanie na konci slova, na začiatku slova a vnútri slova.	
Tvar slova, pádová otázka, pádová koncovka, skloňovací vzor, tvary slovesa, slovotvorná prípona.	
Čiarka v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí, interpunkčné znamienka v priamej reči.	

Vecná recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Aktívne počúvať a samostatne prečítať primerane náročný vecný (aj odborný) text.	
Identifikovať doslovné (explicitné) informácie v počúvanom a v čítanom texte.	Porozumieť doslovným informáciám v súvislom a v nesúvislom vecnom texte.
Vyvodiť implicitné informácie z počúvaného a z čítaného textu.	Odpovedať na otázky nad rámec doslovného významu textu.
Vyvodiť informácie z nesúvislého, obrazovo-písaného a primeraného digitálneho textu.	
Reprodukovať a zhrnúť získané informácie.	Stručne zhrnúť získané informácie.
Prepojiť získané informácie so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami.	Spájať informácie z textu so svojimi doterajšími znalosťami a skúsenosťami.
Vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text a zdôvodniť ho.	
Posúdiť mieru vlastného porozumenia a použiť základné stratégie na zlepšenie porozumenia textu.	
Využiť získané informácie pri učení sa, v bežnom živote alebo pri záujmových aktivitách.	
Odlíšiť texty podľa komunikačného zámeru.	
Použiť pri porozumení textu primerané znalosti vetných a súvetných celkov, slovnej zásoby a lexikálnych vzťahov.	

Porozumenie textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Aktívne počúvanie, samostatné čítanie a prezeranie primeraných žánrov vecného	Aktívne počúvanie ¹ , samostatné čítanie a prezeranie primeraných vecných textov.

textu v súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí.	
Reprodukovanie obsahu textu, rozhovor o texte.	Reprodukovať obsah textu pomocou osnovy, rozhovor o texte.
Úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, objasňovanie nových pojmov, identifikovanie kľúčových informácií a slov.	Úlohy na porozumenie doslovným (explicitným) informáciám v texte: vymenovanie faktov, identifikovanie kľúčových informácií a slov.
Úlohy na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): hľadanie súvislostí medzi informáciami v texte, prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií, formulovanie predpokladov a ich overovanie; vyjadrovanie názoru a jeho jednoduché zdôvodnenie.	Jednoduché otázky na vyvodzovanie implicitných informácií z textu (vytváranie inferencií): prepájanie informácií z textu s doterajšími znalosťami a skúsenosťami žiaka, objasňovanie informácií.
Rozpoznávanie štruktúry textu: úlohy na porozumenie nadväznosti viet a odsekov v texte, členenie textu na časti pomocou osnovy.	
Využitie osnovy pri reprodukcii textu alebo pri využití získaných informácií vo vlastnom texte.	Stručné zhrnutie informácií ústnou alebo písomnou formou.

Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Monitorovanie a hodnotenie vlastného porozumenia pomocou systematickej spätnej väzby učiteľa („ <i>Myslel si si, že si správne odpovedal, a mal si pravdu.</i> “).	Identifikovanie nejasností v texte, kladenia otázok, hľadanie odpovedí.

Reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí.	Reflexia neporozumenia a jeho príčin: identifikovanie nejasností, kladenie otázok, hľadanie odpovedí.
Plánovanie – vymedzenie potrebného času, voľba vhodného postupu pri práci s textom.	
Samostatné používanie jednoduchých postupov a stratégií učenia sa z textu.	
Stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov.	Stručné súhrny kľúčových informácií a poznatkov.
Tvorenie vlastných otázok k textu.	Tvorenie vlastných otázok k textu.

Žánre vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozpoznanie základných znakov informačného textu: presnosť, stručnosť a prehľadnosť.	
Porozumenie informačným žánrom: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa.	Porozumenie informačným žánrom pomocou podporných otázok: odborná informácia, úradný oznam, jednoduchá mediálna správa.
Porozumenie nesúvislým informačným žánrom: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt.	Porozumenie nesúvislým informačným žánrom pomocou podporných otázok: cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt.
Rozpoznanie základných znakov rozprávacieho textu: subjektívnosť, časová postupnosť, príčina a následok.	
Porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením, porozumenie zámernosti konania postáv a funkcie opisných častí v bežnom (neumeleckom) rozprávaní.	Porozumenie príbehu so zápletkou a jej riešením v bežnom (neumeleckom) rozprávaní pomocou podporných otázok.
Rozpoznanie základných znakov opisného textu: vymenúvanie a usporiadanie znakov	

opisovaného javu alebo postupnosti opisovaných dejov, odlíšenie hlavných a vedľajších znakov.	
Porozumenie jednoduchým opisným žánrom: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia).	Porozumenie jednoduchým opisným žánrom pomocou podporných otázok: opis pracovného postupu, základné typy statického opisu (opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia).
Porozumenie primeraným digitálnym textom s odbornou funkciou: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie, inštruktážne videá.	Porozumenie primeraným digitálnym textom pomocou podporných otázok: digitálne encyklopédie, webové stránky, prezentácie.
Porozumenie primeraným reklamným textom (písaným, auditívnym alebo audiovizuálnym) a ich presvedčacej funkcii.	Porozumenie primeraným reklamným textom a ich presvedčacej funkcii pomocou podporných otázok.
Porozumenie jednoduchých rečníckych prejavov.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozoznávanie prostriedkov nadväzovania viet v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, synonymické opakovanie, opakovanie rovnakých tvarov slovesa, slovotvorne súvisiace slová).	
Úloha vetnej stavby pri porozumení textu: rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako).	Rozvíjanie slovesa vo vete a vyjadrovanie rôznych syntaktických významov (kto, čo, aký, kde, kedy, ako).
Úloha súvetnej stavby pri porozumení textu: základné typy jednoduchého súvetia v	Základné typy jednoduchého súvetia v podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie.

podobe vetných modelov (V1 spojka V2), bez použitia terminológie.	
Základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte.	Základné poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov v texte.
Pojem skloňovanie a pádové otázky, gramatické kategórie podstatných a prídavných mien (rod, číslo, pád).	Pojem skloňovanie (pád a pádové otázky) a skloňovací vzor (ako východisko pravopisu pádových koncoviek).
Významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena.	Významová a formálna spájateľnosť podstatného mena a prídavného mena.
Základné rozlišovanie skloňovacích vzorov podstatných mien (ako východisko pravopisu pádových koncoviek).	
Základné rozlišovanie skloňovacích vzorov prídavných mien <i>pekný</i> a <i>cudzí</i> (ako východisko pravopisu pádových koncoviek).	
Rozlišovanie slovesného času a spôsobu v texte.	Pojem časovanie a slovesný čas (prítomný, minulý, budúci).
Vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy).	Vyvodzovanie významov nových alebo neznámych slov z textu: abstraktné slová (názvy vlastností a názvy dejov), odborné slová (s ktorými žiak prichádza do styku), viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia s priamym významom, ustálené slovné spojenia s obrazným významom (príslovia, porekadlá, pranostiky a iné primerané frazémy).
Identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda v texte, pozorovanie predponového a príponového tvorenia slov, motivačný vzťah medzi základovým a odvodeným slovom.	Identifikovanie slov z rovnakého slovotvorného hniezda.

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.
Porozumenie textu: aktívne počúvanie, reprodukcia textu, doslovné informácie v texte, vyvodzovanie informácií z textu, členenie textu, nadväzovanie viet v texte.	
Vlastné porozumenie (sledovanie, hodnotenie, plánovanie, stratégie).	
Informačné texty: odborná informácia, úradná pozvánka, úradný oznam, správa v médiách.	Informačné texty: odborná informácia, úradný oznam, správa v médiách.
Nesúvislé informačné texty: jazykový slovník, cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt.	Nesúvislé informačné texty: cestovný poriadok, graf, mapa, diagram, schéma, náčrt.
Príbeh so zápletkou a jej riešením, časová postupnosť, príčina a následok.	Príbeh so zápletkou a jej riešením.
Opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia.	Opis pracovného postupu, opis predmetu, osoby, živočícha, prostredia.
Digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia).	Digitálny text (webová stránka, digitálna encyklopédia, prezentácia).
Reklama (presviedčacia funkcia), verejný prejav.	Reklama (presviedčacia funkcia).
Jednoduchá veta (vyjadrovanie významov vo vete), jednoduché súvetie (spájanie viet v súvetí – význam, spojky).	Jednoduchá veta a jednoduché súvetie.
Slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovčia.	Slovné druhy: podstatné mená, prídavné mená, slovesá, príslovky, zámená, číslovky, spojky, predložky, častice, citoslovčia.
Tvar slova, rod, číslo, pád, pádové otázky, skloňovanie, skloňovací vzor, slovesný čas, slovesný spôsob.	Tvar slova, časovanie, slovesný čas, pád, pádové otázky, skloňovanie, skloňovací vzor.

Názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia (s priamym významom a s obrazným významom), príslovia, porekadlá, pranostiky.	Slová s podobným významom, slová s opačným významom, nadradené a podradené slová, názvy dejov, názvy vlastností, viacvýznamové slová, ustálené slovné spojenia, príslovia, porekadlá, pranostiky.
Slovotvorné hniezdo, slovotvorný základ, slovotvorná prípona, slovotvorná predpona, základové slovo, odvodené slovo.	Tvorenie slov, slovotvorné hniezdo.

Zážitková recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Počúvať a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text.	Počúvať ¹ a prečítať s porozumením primerane náročný literárny text.
Identifikovať explicitné významy a vyvodiť základné implicitné významy z počutého a z prečítaného literárneho textu.	
Vytvárať otázky k čítanému a počúvanému textu.	
Vyjadriť, ako na nich text a čítanie pôsobí a opísať zážitok.	
Zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania.	
Zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu primeraným spôsobom verbálne alebo neverbálne.	Zdieľať vlastné pocity, myšlienky a zážitky z počúvaného a z čítaného literárneho textu verbálne alebo neverbálne.
Zdieľať ústnou aj písomnou formou zážitky z návštevy divadelného alebo filmového predstavenia a z počúvania rozhlasového vysielania.	

Predniesť text s výraznou intonáciou a s citovým prežitím v rámci svojich schopností.	
Dramatizovať vybrané texty aj s pomocou zástupných rekvizít.	
Vybrať si samostatne aj s pomocou knihy na čítanie a zdôvodniť svoj výber.	S pomocou aj samostatne si vyberať knihy na čítanie podľa svojho záujmu.
Odlíšiť jednotlivé žánre na základe štruktúrnych prvkov textu.	

Čítanie s porozumením

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou a bez nej.	Samostatné prerozprávanie obsahu čítaného a počúvaného textu s jednou dejovou líniou s obrazovou alebo slovnou oporou.
Predvídanie z počutého a prečítaného textu.	
Orientácia v primerane náročných literárnych textoch, vyhľadávanie konkrétnych informácií, určenie ich dôležitosti vzhľadom na obsah textu, stručné zhrnutie informácií.	
Vyvodzovanie základných implicitných významov z čítaného a počúvaného textu pomocou ústnych a jednoduchých písomných otázok.	
Vysvetľovanie významu neznámych slov a slovných spojení.	
Formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami.	Formulovanie myšlienok a záverov z prečítaného textu vlastnými slovami.
Porozumenie literárnym pojmom, umeleckému zobrazeniu skutočnosti, obrazným a symbolickým významom slov: rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač.	

Porovnávanie informácií, motívov, udalostí z rôznych druhov umeleckých textov.	
Porovnávanie rôznych podôb spracovania príbehu (literárna, dramatická, rozhlasová, filmová podoba).	

Čítanie pre zážitok

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu).	Čítanie kníh, ktoré žiakovi prinášajú radosť a potešenie (obľúbené knihy rôznych žánrov podľa vlastného výberu).
Formulovanie a zdôvodňovanie čitateľských preferencií.	
Formovanie vlastného čitateľského vkusu (aj na základe odporúčania rovesníkov a dospelých).	
Sebapoznávanie, porovnávanie vlastných čitateľských aktivít a skúseností z čítania s rovesníkmi, hľadanie zhôd a rozdielov v rámci formovania čitateľskej komunity.	
Vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom.	Vyjadrovanie postoja a zdieľanie vlastných pocitov, myšlienok a zážitkov z textu a z ilustrácie verbálnym aj neverbálnym spôsobom s pomocou podporných otázok.
Čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu, skúmanie, zaznamenávanie, porovnávanie, prezentovanie.	Čítanie rozprávok, príbehov, povestí a mýtov viažucich sa k histórii obce alebo regiónu.
Stvárnenie obsahu textu metódami tvorivej dramatiky, výtvarnými alebo hudobnými činnosťami.	

Formovanie empatie, súcitu, hodnôt, postojov a medzikultúrneho porozumenia na základe čítaného alebo počúvaného textu.	
Spoznávanie ďalších tém v dielach slovenských a svetových autorov alebo v literárnej tvorbe národnostných menšín na Slovensku a v ľudovej slovesnej tvorbe.	
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách a časopisoch.	
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.	Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.
Uvedomovanie si autorstva a kontextu vzniku literárnych diel.	

Samostatný/sebavedomý čitateľ

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Orientácia v zdrojoch na čítanie, rozširovanie čitateľského teritória o elektronické zdroje, vlastný, spontánny a cielený výber kníh a časopisov na čítanie.	
Rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie).	Rozširovanie čitateľského teritória (obrazové knihy, pop-up knihy, komiks, grafické novely, obrazové encyklopédie).
Samostatné budovanie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch.	Vytváranie čitateľského portfólia, vedenie jednoduchých záznamov o svojom čítaní a jeho pokrokoch s pomocou učiteľa.
Čítanie a reflexia čítania rôznych textov, stanovovanie individuálnych čitateľských	Formovanie jednoduchých čitateľských rituálov.

cieľov a výziev v čítaní, formovanie jednoduchých rituálov.	
Uvažovanie o zobrazení postáv, faktov, dejov v texte v kontexte doby a kultúry, na základe doterajších znalostí vyjadrovanie názoru o prečítanom, pokusy o hodnotenie.	
Aktívne vyhľadávanie a využívanie aj iných dostupných druhov knižníc (okrem triednej knižnice aj školská knižnica alebo mestská/obecná knižnica).	

Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Hodnotenie vlastného porozumenia textu žiakom v nadväznosti na monitorovanie kvality čítania (<i>Viem, čo text hovorí?, Rozumiem obsahu textu?, Viem ho prerozprávať?, Dokážem predvídať pokračovanie?</i>).	
Hľadanie dôvodu prípadného neporozumenia (neznámy kontext, nezrozumiteľné vyjadrenia, slovná zásoba).	
Tvorenie vlastných interpretačných otázok k textu.	
Plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie.	Plánovanie čítania a odhadovanie času na čítanie.

Tematické okruhy a textová realizácia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a odlišné vlastnosti	Tematické okruhy z 1. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady (výberovo): sebahodnotenie, osobné záujmy a potreby, spravodlivosť – nespravodlivosť, spoločné a

ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi.	odlišné vlastnosti ľudí, zdravý životný štýl, bohatstvo – chudoba, bezpečnosť, láska a vzťah k domovu, rodine a blízkej osobe, svet divadla, ohrozenie a ochrana životného prostredia, pomoc ľuďom a zvieratám v núdzi.
Čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru, filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiu, fantasy literatúru.	Čítanie, počúvanie ¹ a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry a ľudovej slovesnej tvorby so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. cyklu sa obohacuje o divadelnú hru, rozhlasovú hru ² , filmovú a televíznu rozprávku, legendu, baladu, báj, poviedku, román, biografiu, fantasy literatúru (bez znalosti pojmu) ³ .

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. cyklu.
Rytmus, personifikácia, epiteton, refrén, téma, rozprávač, nonsens.	
Herec, herečka, režisér, scenárista.	Herec, herečka, režisér, scenárista.
Divadelná hra, rozhlasová hra, filmová a televízna rozprávka, povest', legenda, balada, báj, poviedka, román, biografia, komiks.	Filmová a televízna rozprávka, komiks, povest'.

Vzdelávacie štandardy vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra pre 3. cyklus

Hlavným cieľom 3. cyklu je rozvíjať gramotnostné schopnosti žiaka, ktoré sú dôležité v súčasnej informačnej spoločnosti. Dôraz sa kladie na postupné využívanie čoraz širšieho spektra mimoučebnicových textov a multimediálnych komunikátov so zámerom vyhľadávať, triediť a kriticky hodnotiť informácie a informačné zdroje. S tým súvisí rozvíjanie argumentačných zručností a schopnosti riešiť problémy. Zároveň je úlohou tretieho cyklu rozvíjať emočnú sebareguláciu žiaka a efektívnu spoluprácu a komunikáciu v kolektíve.

Ciele vzdelávania pre 3. cyklus

1. Aktívne a s rešpektom vstupovať do hovorenej a písanej komunikačnej interakcie, vecne a sociálne primerane reagovať na repliky komunikačného partnera, formulovať primerané argumenty.
2. Pripraviť a prezentovať primerane náročný hovorený a obrazovo-hovorený text s komunikačným zámerom objasniť problém alebo presvedčiť adresáta.
3. Vytvoriť primerane náročný písaný, obrazovo-písaný a digitálny text s cieľom objektívne informovať, objasniť problém a vyjadriť názor podložený argumentmi.
4. Uplatňovať stratégie tvorby písaného textu, regulovať vlastný proces písania, uplatniť znalosti pravopisných pravidiel.
5. Čítať a počúvať rôzne druhy vecného (najmä odborného) textu, rozumieť mu, zhrnúť a vyhodnotiť získané informácie, využiť informácie pri vzdelávaní a v iných komunikačných oblastiach.
6. Uplatňovať stratégie porozumenia textu, plánovať a monitorovať úspešnosť porozumenia, regulovať vlastné porozumenie textu.
7. Získať a spracovať informácie z rôznych médií (tlačených, digitálnych, audiovizuálnych), veku primerane kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie.
8. Nadobudnúť estetickú skúsenosť z recepcie rôznych literárnych žánrov, zdieľať obsahové, emocionálne a hodnotové posolstvá textu vo vlastných tvorivých aktivitách.
9. Objasniť príslušnosť literárnych diel ku kultúrnemu dedičstvu s dôrazom na hodnotu empatie a rešpektu človeka k človeku.

10. Uplatňovať tvorivosť pri riešení úloh, problémov a projektov, efektívne pritom spolupracovať v kolektíve.
11. Použiť pri porozumení a tvorení textu znalosti o systéme jazykových prostriedkov, využívať pritom jazykové slovníky v knižnej a elektronickej podobe.
12. Objasniť význam jazyka ako reprezentanta národnej a menšinovej kultúry, chápať potrebu dobrého ovládania spisovného jazyka v rámci vzdelávania a účasti v sociálnom a občianskom živote.
13. Rešpektovať jazykovú a kultúrnu rôznorodosť v spoločnosti, chápať jazykové potreby príslušníkov iných národov a národností.

Komunikačná interakcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozlíšiť komunikačnú interakciu podľa jazyka, prostredia, komunikačného partnera a komunikačného zámeru.	Prispôbiť interakciu komunikačnému partnerovi a komunikačnému prostrediu.
Rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr.	Rešpektovať používateľov iných jazykov a príslušníkov iných národov a kultúr.
Vecne a aktívne rozvíjať dialóg, kriticky a s rešpektom reagovať na repliky komunikačného partnera.	
Uplatňovať pri vedení dialógu zásady kooperácie a zdvorilosti a rešpektu voči inakosti.	Uplatňovať v dialógu zásady spolupráce a zdvorilosti.
Vyjadriť názor na spoločensky aktuálne témy a podporiť ho rôznymi druhmi argumentov.	
Diskutovať v skupinách na aktuálne alebo odborné témy a uplatňovať pritom argumentačné zručnosti.	Diskutovať v skupinách a používať jednoduchú argumentáciu na podporu svojich názorov.
Využívať na komunikáciu situačne vhodné komunikačné kanály.	

Dodržiavať pravidlá vecnej, sociálne primeranej a etickej interakcie v internetovom prostredí.	
Používať rôzne žánre bežnej a administratívnej korešpondencie.	
Spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve, uplatňovať pritom tvorivosť a predchádzať konfliktom reguláciou svojho správania.	Spolupracovať pri riešení problémov v kolektíve.

Komunikačné zvyklosti a viacjazyčnosť

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Komunikačná situácia, komunikačné činitele, zásady kooperácie a zdvorilosti.	
Situačne vhodné používanie jednotlivých variet slovenčiny (spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie).	Situačne vhodné používanie variet slovenčiny (spisovný jazyk, slang, nárečie).
Nácvik interakcie v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách (porovnávanie s interakciou v iných jazykoch).	Nácvik interakcie v rôznych simulovaných a reálnych komunikačných situáciách.
Viacjazyčné prostredie na Slovensku, chápanie jazykových potrieb príslušníkov iných národov a národnostných menšín.	Rešpektovanie jazykových potrieb príslušníkov iných národnostných menšín.

Dialogická komunikácia, diskusia a kooperácia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Nácvik kooperácie v priamom alebo v sprostredkovanom dialógu: komunikovať primerané množstvo informácií, hovoriť pravdivo, k veci, jasne a zrozumiteľne.	Kooperácia v dialógu: komunikovať primerané množstvo informácií, hovoriť pravdivo a zrozumiteľne.

Zásady zdvorilosti (takt, veľkorysosť, uspokojenie, súhlas, skromnosť, sympatia) a ich uplatňovanie v komunikácii.	Zásady zdvorilosti (takt, veľkorysosť, uspokojenie, súhlas, skromnosť, sympatia) a ich uplatňovanie v komunikácii.
Pravidlá asertívnej komunikácie, asertívne techniky a ich nácvik.	Pravidlá asertívnej komunikácie.
Používanie rôznych druhov argumentov, argumentačných techník a ich nácvik (v prepojení so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť).	
Rozlišovanie tvrdenia, argumentu a presvedčenia.	Rozlišovanie tvrdenia, argumentu a presvedčenia.
Nácvik skupinovej diskusie na aktuálnu alebo odbornú tému.	Skupinová diskusia na žiakovi blízku a známu tému.
Zapojenie do diskusného fóra na internete (pod dohľadom učiteľa alebo iného dospelého).	
Hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie.	Hľadanie konštruktívnych riešení konfliktnej situácie.
Rozoznávanie a pomenovanie vlastných pocitov v konfliktnej situácii, výber vhodných techník na ich zvládanie.	
Identifikovanie manipulatívnej komunikácie a efektívna reakcia na ňu.	

Korešpondencia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Formulácia jednoduchkej úradnej žiadosti.	Písanie listu a jednoduchkej žiadosti s pomocou.
Nácvik bežnej a úradnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu.	Nácvik bežnej elektronickej korešpondencie prostredníctvom e-mailu.
Používanie veľkých písmen na vyjadrenie úcty.	

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít.	Používanie vhodnej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania interakčných aktivít.
Nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, pripájacie častice, zámenné a iné synonymá).	Nadväzovanie replík v dialógu, používanie vhodných nadväzovacích prostriedkov (oslovenia, zámenné synonymá).
Využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov (príklady, citáty, frazémy, dôraz, gestá).	
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín).	Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti (podľa individuálnych dispozícií žiaka) ² .
Situačne vhodné používanie zvukových, pohybových a mimojazykových prostriedkov.	Situačne vhodné používanie zvukových, pohybových ³ a mimojazykových prostriedkov.
Uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii.	Uplatňovanie osvojených pravopisných pravidiel v rukou písanej a v elektronickej interakcii (podľa individuálnych dispozícií žiaka).

Termíny, ktoré si majú žiaci osvojiť (na základe pochopenia pojmu):

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a z 2. cyklu.
Komunikačná situácia (súkromná, verejná), komunikačný činiteľ (téma, forma, prostredie, adresát, autor).	

Spisovný jazyk, bežný hovorený jazyk, slang, nárečie.	Spisovný jazyk, slang, nárečie.
Dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii.	Dialóg, diskusia, kooperácia a zdvorilosť v komunikácii.
Asertívna komunikácia, tvrdenie, argument, presvedčenie, manipulatívna komunikácia.	Tvrdenie, argument, presvedčenie.
Úradná žiadosť, elektronická korešpondencia.	Žiadosť, elektronická korešpondencia.
Prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, častice, zámená, synonymá).	Prostriedky nadväzovania v dialógu (oslovenie, zámená, synonymá).
Pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov.	Pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov.
Zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).	Zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia).

Hovorená produkcia¹

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Vytvoriť obsahovo a formálne súdržný hovorený text s rôznym komunikačným zámerom.	Tvoriť obsahovo súdržné hovorené texty s rôznym komunikačným zámerom v súvislostiach praktického života.
Rozlíšiť žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu.	
Zhromaždiť informácie k textu z viacerých zdrojov a overiť pravdivosť získaných informácií.	
Zhrnúť, zhodnotiť a využiť získané informácie.	
Prezentovať získané odborné informácie a objasňovať problémy.	Prezentovať získané informácie a aktívne reagovať na prezentácie spolužiakov.

Pripraviť a predniesť presviedčací rečnícky prejav a využiť pritom rôzne druhy argumentov.	Využívať pri príprave hovoreného textu vhodnú slovnú zásobu.
Pripraviť a predniesť príležitostný rečnícky prejav.	
Použiť vhodné stratégie pri príprave a pri úprave hovoreného a obrazovo-hovoreného textu.	
Analyzovať a zhodnotiť hovorené prejavy iných a svoje stanovisko podoprieť argumentmi.	
Využiť jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení, úprave a pri hodnotení prejavu.	Využívať jazykové slovníky a primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov pri tvorení a úprave prejavu.

Príprava a prezentácia hovoreného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie a členenie, tvorba konceptu, úprava textu.	Písomná príprava hovoreného a obrazovo-hovoreného textu podľa týchto fáz: výber témy, tvorba konceptu, úprava textu (s pomocou učiteľa).
Príprava vizuálnej zložky textu a jej úprava pri obrazovo-hovorenom texte.	
Vhodné stratégie prípravy a úpravy textu (obsahové, kompozičné, jazykové a vizuálne).	
Využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov.	Využívanie knižných a elektronických jazykových slovníkov.
Nácvik kultivovaného prednesu hovoreného prejavu.	Kultivovaný prednes hovoreného prejavu (podľa individuálnych možností žiaka).
Nácvik kultivovanej prezentácie obrazovo-hovoreného textu, funkčné prepájanie jazykovej a obrazovej zložky.	

Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.	Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.
--	---

Reflexia hovoreného/počúvaného prejavu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Sebareflexia prezentovaného prejavu.	
Aktívne, kritické a rešpektujúce počúvanie hovorených prejavov iných.	Aktívne počúvanie hovorených prejavov iných ³ .
Analyzovanie a hodnotenie obsahovej, kompozičnej, jazykovej, prednesovej a vizuálnej stránky prejavu podľa vopred stanovených kritérií.	
Formulovanie argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.	Formulovanie jednoduchých argumentov pri vyjadrovaní stanoviska k vlastnému alebo inému hovorenému prejavu.

Žánre hovoreného a obrazovo-hovoreného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Príprava odbornej informácie, príprava a realizácia interview s odborníkom, vytvorenie odbornej prezentácie.	Príprava prezentácie.
Presvedčací (persuazívny) rečnícky prejav: vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta.	Vyjadrenie názoru na aktuálne žiakovi známe témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta.
Príležitostný rečnícky prejav: slávnostný príhovor, moderovanie podujatia.	Jednoduchý príležitostný rečnícky prejav.

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu.	Porozumenie a používanie tematickej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu.

Využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, dôraz, pauza, gestá, grafické prostriedky v obrazovo-hovorenom texte (s využitím možností textového editora).	
Využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy.	
Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (v nadväznosti na 2. cyklus, pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín).	Uplatňovanie pravidiel spisovnej výslovnosti v domácich a v prevzatých slovách (podľa individuálnych možností žiaka).
Primeraná modulácia hlasu a situačne vhodné používanie pohybových a mimojazykových prostriedkov.	Primeraná modulácia hlasu a situačne vhodné používanie pohybových a mimojazykových prostriedkov ² .

Termíny, ktoré si majú žiaci osvojiť (na základe pochopenia pojmu):

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.
Výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu.	Výber témy, koncept, úprava textu.
Obrazová zložka textu, grafické prostriedky, prezentácia.	
Knižné a elektronické jazykové slovníky.	Knižné a elektronické jazykové slovníky.
Sebahodnotenie, stanovisko, argument.	
Odborná informácia, interview s odborníkom, odborná prezentácia.	Prezentácia.
Presvedčací rečnícky prejav, slávnostný príhovor, moderovanie podujatia.	Jednoduchý rečnícky prejav.

Odborné slová, príklad, fakt, citát, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová.	
Pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov (pravidlo o rytmickej krátení, spodobovanie hlások na hranici slov, výslovnosť spoluhláskových skupín).	Pravidlá spisovnej výslovnosti domácich a prevzatých slov.
Zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia a pod.).	Zvukové prostriedky (melódia, tempo, prestávka, sila hlasu, dôraz), pohybové prostriedky (mimika, gestá, pohyb a postavenie tela) a mimojazykové prostriedky (situácia, farba, empatia).

Písaná produkcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Vytvoriť obsahovo a formálne súdržný písaný a obrazovo-písaný text s rôznym komunikačným zámerom.	Tvoriť písané texty dôležité pre zvládanie životných situácií a problémov s pomocou dostupných informácií.
Zdôvodniť voľbu žánru písaného textu pre naplnenie komunikačného alebo autorského zámeru.	
Zohľadniť očakávania (potenciálneho/reálneho) adresáta písaného textu.	
Využiť písanie ako prostriedok sebvýjadrenia a uplatniť pritom tvorivé postupy.	Využiť písanie ako prostriedok sebvýjadrenia.
Využiť písanie ako učebnú stratégiu a písaním referovať o nadobudnutom poznaní.	Využiť písanie ako pomoc pri učení sa.
Využiť písanie na vyjadrenie názoru a na argumentáciu.	
Zhromaždiť informácie k textu z viacerých informačných zdrojov a overiť ich pravdivosť.	

Uplatniť pri písaní pravopisné pravidlá.	Uplatniť pri písaní základné pravopisné pravidlá.
Monitorovať priebeh vlastného písania a využiť rôzne stratégie na jeho vylepšenie.	
Upraviť obsahovú, kompozičnú, jazykovú a formálnu stránku napísaného textu.	
Využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri tvorení a pri úprave textu.	
Použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory.	Použiť pri úprave formy textu počítačové textové editory.

Proces tvorenia textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Voľba témy podľa komunikačného/autorského zámeru, potenciálneho/reálneho adresáta a individuálnej preferencie.	Voľba témy podľa komunikačného/autorského zámeru a potenciálneho/reálneho adresáta.
Voľba vhodného slohového postupu alebo kombinácie slohových postupov na komunikovanie zamýšľaného obsahu.	Voľba vhodného slohového postupu na komunikovanie zamýšľaného obsahu s pomocou učiteľa.
Využívanie viacerých spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s využitím potrebných zdrojov (vrátane jazykových slovníkov) a interakcie s inými osobami.	Využívanie základných spôsobov zhromažďovania jazykového materiálu (slov, slovných spojení a vetných celkov) k zvolenej téme s pomocou učiteľa.
Členenie obsahu písaného textu s využitím rôznych stratégií (osnova, grafické znázornenie štruktúry textu a pod.).	
Tvorenie konceptu a jeho upravovanie po obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránke.	Tvorenie konceptu a jeho úprava s pomocou učiteľa alebo samostatne.

Pravopisná korektúra s využitím základných korektorských značiek a jazykových slovníkov.	
Upravovanie obrazovej a grafickej zložky textu pri multimodálnych a digitálnych komunikátoch a využitie ďalších možností textového editora.	Využitie možností textového editora pri obrazovej a grafickej úprave textu ² .
Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy, školy alebo na verejnosti.	Prezentovanie vlastného textu v prostredí triedy.

Metakognitívne procesy pri písaní textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porozumenie produkčnej úlohy a stanovenie cieľa písania.	
Plánovanie efektívnych stratégií pri tvorení textu, v prípade neefektívnej stratégie úprava zaužívaného postupu pri tvorení.	Plánovanie vhodného postupu pri tvorení textu.
Monitorovanie priebehu zhromažďovania a triedenia vhodného jazykového materiálu.	
Koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov.	Koncentrácia pozornosti a sústredená práca vo fáze štylizácie, vedomé potláčanie rušivých a nesúvisiacich podnetov.
Analýza a hodnotenie textu a jeho častí vzhľadom na komunikačný zámer, slohový postup a adresáta.	

Žánre písaného a obrazovo-písaného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Tvorenie a vyplňanie administratívnych textov: plagát, úradné formuláre, prihláška, životopis.	Tvorenie a vyplňanie administratívnych textov s pomocou: plagát, úradné formuláre, prihláška, životopis ¹ .

Tvorenie odborných textov: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku.	Tvorenie odborných textov s pomocou: odborná informácia, zhrnutie, prezentácia, návod na použitie výrobku.
Vyjadrenie subjektívneho názoru na všeobecne známu tému v úvahovom texte.	
Písomné vyjadrenie názoru na aktuálne témy s podporou argumentov a s cieľom presvedčiť adresáta.	
Vytvorenie zážitkového rozprávacieho textu s premyslenou štruktúrou a zapojením opisných častí.	
Sebavyjadrenie prostredníctvom rôznych techník tvorivého písania (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).	Sebavyjadrenie prostredníctvom základných techník tvorivého písania s pomocou učiteľa (aj v kombinácii s obrazovou zložkou).

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Použitie jednoduchých a zložených súvetí ako prostriedkov vyjadrovania časovo-priestorových alebo logických vzťahov v texte.	Použitie jednoduchých súvetí ako prostriedkov vyjadrovania časovo-priestorových alebo logických vzťahov v texte.
Porozumenie a používanie tematickej a odbornej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu.	Porozumenie a používanie tematickej slovnej zásoby v rámci obsahového zamerania textu.
Využívanie argumentačnej funkcie komunikačných prostriedkov: príklady, fakty, citáty, grafické prostriedky.	
Využívanie sugestívnej funkcie komunikačných prostriedkov: zámerné opakovanie, enumerácie, rečnícke otázky, apely, frazémy a iné expresívne výrazy.	

Použitie rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov) v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, využitie synonym, antonym, asociácií, slovotvorne súvisiacich slov, opakovanie rovnakých tvarov slovesa).	Použitie nadväzovacích prostriedkov (konektorov) v texte (prípájacie častice, opakovanie slov, využitie synonym, antonym, asociácií, slovotvorne súvisiacich slov, opakovanie rovnakých tvarov slovesa).
---	--

Osvojovanie a uplatňovanie pravopisu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch.	Podľa individuálnych dispozícií žiaka.
Morfematický pravopis: pravopis pri spodobovaní hlások na hranici slov; pravopis pádových koncoviek podstatných mien a prídavných mien (v domácich a v prevzatých slovách), pravopis pádových koncoviek zámen a čísloviek; pravopis ďalších slovotvorných prípon.	Automatizácia získaných pravopisných zručností pri jednotlivých pravopisných princípoch podľa individuálnych dispozícií žiaka.
Gramatický pravopis: pravopis nominatívu jednotného a množného čísla pri zámenách a číslovkách, ktoré sa skloňujú podľa vzoru <i>pekny</i> ; pravopis predložiek <i>s, so, z, zo</i> ; písanie slov osobitne a dovedna (číslovky a príslovky).	
Etymologický pravopis: pravopis prevzatých a internacionálnych odborných termínov (v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí).	
Sémantický pravopis: pravopis zložitejších vlastných podstatných mien (geografické názvy, názvy štátov, obyvateľské mená, názvy ulíc, inštitúcií a kultúrnych výtvorov – v prepojení s učivom ďalších vzdelávacích oblastí).	

Interpunkčný pravopis: písanie čiarky v jednoduchom a zloženom súvetí; pravopis ďalších interpunkčných znamienok (bodkočiarka, dvojbodka, pomlčka atď.).	
--	--

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.
Komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať).	Komunikačný zámer (podať informáciu, vymenovať vlastnosti, porozprávať dej, vysvetliť/objasniť fakty a znalosti, presvedčiť, zaujať).
Výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra.	Výber témy, zhromažďovanie materiálu, triedenie, členenie, koncept, úprava textu, pravopisná korektúra.
Obrazovo-písané texty, obrazová zložka textu, grafické prostriedky.	
Knižné a elektronické jazykové slovníky.	Knižné a elektronické jazykové slovníky.
Cieľ, plánovanie, sledovanie a hodnotenie vlastného písania.	Plánovanie a sledovanie vlastného písania.
Slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový.	Slohový postup pri tvorení textu: informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový.
Administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis.	Administratívne texty: plagát, formulár, prihláška, životopis.
Odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, anotácia, poster, prezentácia, návod na použitie výrobku.	Odborné texty: odborná informácia, zhrnutie, prezentácia, návod na použitie výrobku.
Vyjadrenie a zdôvodnenie názoru: úvaha, argument.	
Opisné texty: charakteristika.	Opisné texty: charakteristika.
Odborné slová, príklad, fakt, citát, apel, rečnícka otázka, frazéma, expresívne slová.	

Kompozícia textu, súdržnosť textu, nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie), prijateľnosť textu.	Nadväzovacie prostriedky v texte (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie).
Pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky).	Pomenovanie ďalších jazykových javov (v nadväznosti na 2. cyklus a v súlade s potrebami pri písaní: tvaroslovie, pravopis, slovná zásoba, syntaktické prostriedky).

Vecná recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Cieľavedome a samostatne počúvať a čítať primerane náročné texty s konkrétnym zámerom v rámci vzdelávania, záujmových aktivít alebo zapojenia do spoločenského a občianskeho života.	Počúvať ¹ a samostatne čítať texty podľa svojho záujmu a s cieľom vzdelávania sa.
Využívať pri vzdelávaní alebo pri inom využití textov aj mimoučebnicové zdroje.	
Orientovať sa v rôznych žánroch vecného textu podľa komunikačných oblastí (mediálna, administratívna, odborná).	Orientovať sa v primeraných odborných, mediálnych a administratívnych textoch.
Rozlíšiť základné charakteristiky rôznych žánrov vecného textu a možnosti ich využitia.	
Získať a spracovať informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych).	Získať základné informácie z rôznych informačných zdrojov (tlačených, audiovizuálnych, digitálnych).
Objasniť informácie a vyvodené súvislosti z textu a konfrontovať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami.	Objasniť informácie a vyvodené súvislosti z textu a porovnať ich s vlastnými znalosťami a skúsenosťami.

Vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi a prezentovať v skupinovej diskusii.	Vyjadriť svoj názor na počúvaný/čítaný text, podporiť ho argumentmi.
Kriticky posúdiť pravdivosť a spoľahlivosť informácií a ich zmysluplné využitie.	Posudzovať pravdivosť informácií a informácie z textov využívať.
Využiť získané informácie pri tvorení vlastných textov s cieľom vzdelávania alebo sebavyjadrenia.	
Uplatniť rôzne stratégie porozumenia textu, sledovať vlastné porozumenie a ovplyvňovať ho.	Uplatňovať základné stratégie porozumenia textu a sledovať vlastné porozumenie.
Porovnať obsahové, kompozičné a jazykové odlišnosti textov podľa rôzneho komunikačného zámeru a slohového postupu.	
Využiť primerané znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu a pri jeho analýze.	Využiť základné znalosti jazykovedných pojmov a termínov a rôzne druhy jazykových slovníkov pri porozumení textu.
Analyzovať úlohu poprijazykových (grafických, pohybových, zvukových) prostriedkov pri porozumení čítaného a počúvaného textu.	
Porozumieť hodnote a funkciám jazyka v osobnom a v spoločenskom živote a vytvoriť si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.	Uvedomiť si funkcie jazyka v osobnom a v spoločenskom živote, upevňovať si pozitívny postoj k iným jazykom a kultúram.

Porozumenie textu a využitie získaných informácií

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Analytické počúvanie, čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v	Analytické počúvanie ¹ , čítanie a prezeranie rôznych druhov a žánrov vecného textu v

súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí.	súvislosti s obsahmi jednotlivých vzdelávacích oblastí.
Porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných a implicitných významov.	Porozumenie súvislým, nesúvislým a multimodálnym textom na úrovni explicitných významov.
Učiteľom usmerňované a samostatné vyvodzovanie implicitných informácií z textu prehlbujúce základné porozumenie textu: objasňovanie súvislostí, vyjadrovanie názoru, uvádzanie podporných argumentov, využívanie predchádzajúcich znalostí na dosiahnutie logicky prijateľných záverov (induktívne inferencie), logické úsudky z informácií a dôkazov priamo dostupných v texte (deduktívne inferencie).	Učiteľom usmerňované vyvodzovanie implicitných informácií z textu.
Porozumenie štruktúry textu podľa komunikačného zámeru a použitého slohového postupu.	
Získavanie, spracovanie a triedenie informácií z rôznych informačných zdrojov.	Získavanie informácií z rôznych informačných zdrojov.
Posúdenie pravdivosti a spoľahlivosti informácií na základe ich overovania a porovnávania vo viacerých zdrojoch.	
Zdieľanie a prezentovanie získaných informácií v skupinovej diskusii, obhajovanie názoru pomocou argumentov, vecné reagovanie na argumenty účastníkov diskusie.	Zdieľanie a prezentovanie získaných informácií v skupinovej diskusii.
Využitie spracovaných informácií z textu pri riešení učebných úloh a problémových situácií, pri vzdelávaní a sebavyjadrení.	

Metakognitívne procesy pri recepcii vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Orientovanie sa v dostupných primárnych a sekundárnych informačných zdrojoch (s dôrazom na využívanie autorských textov, knižných, časopiseckých a encyklopedických publikácií).	
Vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie alebo počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa/poslucháča, vyhodnocovanie cieľov, reflexia a komunikovanie výsledkov čítania alebo počúvania.	Vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie alebo počúvanie v závislosti od cieľov čitateľa/poslucháča.
Upevňovanie osvojených stratégií čítania a učenia sa z textu a náročnejšie formy spracovania obsahu (konspekt, sumarizácia, anotácia, grafické nástroje).	Osvojovanie stratégií čítania a učenia sa z textu (konspekt, zhrnutie, pojmové mapy a iné grafické nástroje).
Využívanie osvojených stratégií čítania/počúvania a rozvíjanie špecifických stratégií informačného správania v digitálnom prostredí.	
Formovanie základných spôsobilostí informačnej gramotnosti – stratégií zvládania kvantity a rozlišovania kvality dostupných informácií.	
Dôraz na podporovanie hodnotiacich postojov, kritického myslenia a vlastnej autorskej tvorby pri práci s informáciami.	
Aktívne a samostatné využívanie fyzických a elektronických knižníc, orientácia v knižných katalógoch.	Využívanie fyzických a elektronických knižníc.

Vlastnosti textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Základné vlastnosti textu a ich uplatnenie pri porozumení textu.	Základné vlastnosti textu a ich uplatnenie pri porozumení textu.
Obsahová súdržnosť textu: rozvíjanie témy a logické usporiadanie viet a odsekov podľa použitého slohového postupu (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový).	Obsahová súdržnosť textu.
Formálna súdržnosť textu: nadväzovanie viet prostredníctvom rôznych druhov nadväzovacích prostriedkov (konektorov), analyzovanie nadväzovacích prostriedkov v texte.	Formálna súdržnosť textu.
Rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť.	Rozlišovanie textov podľa komunikačného zámeru: informovať, objasniť, argumentovať, presvedčiť, zaujať, emocionálne pôsobiť.
Porovnávanie textov podľa obsahu, slohového postupu a použitých jazykových prostriedkov.	

Žánre vecného textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porozumenie odborným textom: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, dokumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, prezentácie, poster.	Porozumenie odborným textom s pomocou podporných otázok: odborný článok, interview, návod na použitie výrobku, dokumentárny film, rozhlasové a televízne populárno-náučné programy, webové stránky, prezentácie, poster.
Porozumenie mediálnym textom: stručná a rozšírená správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast.	Porozumenie mediálnym textom s pomocou podporných otázok: stručná správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog (vlog), podcast.

Porozumenie administratívnym textom: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra.	Porozumenie administratívnym textom s pomocou podporných otázok: úradné oznamy a vyhlášky, formuláre, účet a faktúra.
Analyzovanie propagačnej a presvedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu.	Pozorovanie propagačnej a presvedčacej funkcie v rôznych druhoch reklamného textu s pomocou podporných otázok.
Porozumenie rečníckych prejavov a rozlišovanie rečníckych žánrov: príležitostné prejavy (slávnostné príhovory, moderovanie), náučné prejavy (prednáška, referát), politické prejavy (príhovory, diskusie).	

Význam a funkcie jazyka

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Porozumenie funkciám, významu a stavbe jazyka (komunikačné oblasti, jazykové roviny).	Porozumenie funkciám a významu jazyka (komunikačné oblasti).
Vzťah slovenčiny k iným jazykom (v prepojení s výučbou cudzieho jazyka, so vzdelávacou oblasťou Človek a spoločnosť a s jazykovými skúsenosťami žiaka).	
Spoznávanie histórie a jazykovej situácie zahraničných Slovákov.	
Individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu.	Individuálny vzťah žiaka k jazykom, porozumenie problematike viacjazyčnosti na území a mimo územia štátu.

Komunikačné prostriedky a pravidlá

Využitie znalostí jazykových prostriedkov pri porozumení textu.

Syntaktické prostriedky

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Jednočlenné a dvojčlenné vety ako prostriedky rozvíjania témy.	
Vyjadrovanie syntaktických vzťahov v dvojčlennej vete (prisudzovací sklad a určovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu.	Syntaktické vzťahy v dvojčlennej vete (prisudzovací sklad) a ich úloha pri porozumení textu.
Vyjadrovanie syntaktických významov vo vete (vetné členy) a ich úloha pri porozumení textu (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie).	Vyjadrovanie základných syntaktických významov vo vete a ich úloha pri porozumení textu (prísudok, podmet).
Jednoduché a zložené súvetia ako prostriedky rozvíjania témy a vyjadrovania logických vzťahov v texte.	Jednoduché vety a jednoduché súvetia ako prostriedok rozvíjania témy v texte.

Lexikálne prostriedky

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Analyzovanie slovnej zásoby v texte z hľadiska komunikačného zámeru, slohového postupu a témy textu.	Poznávanie slovnej zásoby z hľadiska komunikačného zámeru a témy textu.
Spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky.	Spôsoby obohacovania slovnej zásoby slovenčiny: nové slová v jazyku – preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, skratky.
Pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, knižné a zastarané slová, expresívne slová, nespisovné slová.	Pragmaticky príznakové slová: odborné termíny, expresívne slová, nespisovné slová.
Porozumenie bežným a kultúrnym frazémam.	Porozumenie bežným frazémam.

Slovotvorné prostriedky

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Úloha slovotvorby pri porozumení odborných termínov a pri porozumení textu (slovotvorná stavba napovedá význam slova; slová z rovnakého slovotvorného hniezda sú prostriedkom súdržnosti textu).	Príslušnosť slov k slovotvornému hniezdu.
Motivačný vzťah medzi základovým a utvoreným slovom (slovotvorná stavba).	
Slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) a slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ).	Slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) a slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ).

Morfologické prostriedky

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Analyzovanie významu a funkcie všetkých slovných druhov pri porozumení textu (vrátane prechodov medzi slovnými druhmi).	Poznávanie významu a funkcie všetkých slovných druhov pri porozumení textu.
Základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné, pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; zámená – osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie.	Základné významové skupiny plnovýznamových slovných druhov: podstatné mená – všeobecné, vlastné; slovesá; prídavné mená – akostné, vzťahové; číslovky – základné, radové; zámená – osobné, privlastňovacie.
Rozlišovanie ohybných a neohybných slovných druhov.	Ohybné a neohybné slovné druhy.
Prehĺbenie znalostí o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob).	Základné znalosti o komunikačnej funkcii gramatických kategórií (mená: rod, číslo, pád;

	slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob – oznamovací, rozkazovací).
Skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek.	Skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien ako východisko uplatňovania pravopisu pádových koncoviek.

Termíny, ktoré si majú žiaci osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.
Text: súvislý, nesúvislý, obrazovo-písaný, obrazovo-hovorený, tlačený, digitálny.	Text: súvislý, nesúvislý, tlačený, digitálny.
Doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu.	Doslovné informácie, implicitné informácie, štruktúra textu.
Argument, konspekt, sumarizácia, anotácia.	
Primárne a sekundárne informačné zdroje, stratégie čítania a učenia sa z textu, fyzické a elektronické knižnice, knižný katalóg.	Fyzické a elektronické knižnice.
Komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie).	Komunikačný zámer textu, obsahová súdržnosť textu – slohové postupy (informačný, opisný, rozprávací, výkladový/úvahový), formálna súdržnosť textu – nadväzovacie prostriedky (opakovanie, rovnaký tvar slovesa, synonymá, antonymá, častice, slovotvorne súvisiace slová, asociácie).
Komunikačné oblasti: bežná, odborná, administratívna, mediálna, reklamná.	
Odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program.	Odborné texty: odborný článok, interview, návod na použitie, dokumentárny film, poster, prezentácia, populárno-náučný program.

Mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast.	Mediálne texty: správa, spravodajská reportáž, spravodajský rozhovor, komentár, blog/vlog, podcast.
Administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra.	Administratívne texty: úradný oznam, vyhláška, formulár, účet, faktúra.
Reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia.	Reklamný text a jeho propagačná a presviedčacia funkcia.
Rečnícke prejavy: príhovor, moderovanie, prednáška, referát, diskusia.	
Materinský jazyk, druhý jazyk, cudzí jazyk, viacjazyčnosť.	
Jednočlenné a dvojčlenné vety, prisudzovací sklad, určovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet, predmet, prívlastok, príslovkové určenie), jednoduché súvetie, zložené súvetie (spojky, čiarka).	Prisudzovací sklad, vetné členy (prísudok, podmet).
Obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, prenášanie významu, skratky.	Obohacovanie slovnej zásoby: preberanie, tvorenie, ustálené slovné spojenia, skratky.
Odborné termíny, knižné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy.	Slovná zásoba: odborné termíny, spisovné slová, nespisovné slová, expresívne slová, frazémy.
Slovotvorba, slovotvorné hniezdo, slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie) slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ).	Slovotvorné spôsoby (odvodzovanie, skladanie), slovotvorné prostriedky (predpony, prípony, slovotvorný základ), slovotvorné hniezdo.
Slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia).	Slovné druhy: ohybné (podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá) a neohybné (príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia).
Významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – konkrétne, abstraktné,	Významové skupiny slovných druhov: podstatné mená – všeobecné, vlastné;

pomnožné; slovesá – plnovýznamové, neplnovýznamové; prídavné mená – akostné, vzťahové, privlastňovacie; príslovky – miesta, času, spôsobu, príčiny; číslovky – základné, radové, násobné; zámená – osobné, privlastňovacie, ukazovacie, opytovacie.	slovesá; prídavné mená – akostné, vzťahové; číslovky – základné, radové; zámená – osobné, privlastňovacie.
Gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob).	Gramatické kategórie (mená: rod, číslo, pád; slovesá: osoba, číslo, čas, spôsob).
Skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, dub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný, cudzí, pávi, matkin, otcov).	Skloňovacie vzory podstatných mien a prídavných mien (chlap, hrdina, dub, stroj; žena, ulica, dlaň, kosť; mesto, srdce, vysvedčenie, dievča; pekný).

Zážitková recepcia

Žiak vie/dokáže:

Výkonový štandard	Minimálny učebný výstup
Cieľavedome, samostatne a kriticky čítať a počúvať primerane náročné literárne texty rôznych žánrov na vlastné účely.	
Zhodnotiť text na základe vlastných pocitov a prežívania.	
Kriticky vyhodnotiť autorov zámer a zaujať stanovisko k prečítanému textu.	
Diskutovať o texte a prečítaný text využiť ako podporu pre svoju argumentáciu.	
Recitovať so snahou o výrazný prednes a vyjadrenie individuálneho zážitku veku primerané umelecké texty.	
Zdieľať svoj zážitok z čítania a počúvania textu, z návštevy divadelného a filmového	Verbálne a neverbálne zdieľať zážitky z prečítaného a z počutého textu, z návštevy divadelného a filmového predstavenia.

predstavenia a z rozhlasového vysielania ústnou a písomnou formou.	
Určiť na základe štruktúry textu jeho žáner, zameranie a účel, porovnať a zhodnotiť stavebné prvky jednotlivých žánrov umeleckej literatúry.	
Samostatne si vybrať knihy na čítanie, zdôvodniť svoj výber a odporučiť knihy s odôvodnením.	Samostatne si vybrať knihy na čítanie podľa vlastného čitateľského vkusu.
Vytvoriť vlastné texty na základe poznania a zážitku z literárneho textu.	Pretvárať a dotvárať dej podľa vlastných emócií a prežívania.
Čítať knihy slovenských a svetových autorov, poznávať literárne texty rôznych etník žijúcich na Slovensku (dostupných v preklade do slovenčiny), s oporou o poznanie základných historických súvislostí.	
Analyzovať a hodnotiť rôzne formy spracovania literárnych diel a námetov (filmová, rozhlasová, divadelná).	

Čítanie s porozumením

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Samostatné prerozprávanie obsahu čítaného alebo počúvaného textu, reprodukovanie deja s viacerými dejovými líniami, zmena času a miesta udalostí pri prerozprávaní, prerozprávanie príbehu z rôznych uhlov pohľadu, používanie citátov a stručné prerozprávanie príbehu na základe zápletky a/alebo deja, porovnávanie textov.	Samostatné prerozprávanie obsahu prečítaného a počúvaného textu,
Vyvodenie pointy počutého/prečítaného literárneho textu.	Reprodukovanie deja s viacerými dejovými líniami, prerozprávanie príbehu z rôznych

	uhlov pohľadu s pomocou podporných otázok.
Identifikácia a opis stavebných prvkov textu na základe poznania žánru a čitateľských skúseností: vnútorná kompozícia literárneho diela, ja- a on-rozprávanie, pásmo postáv a pásmo rozprávača, striedavý a združený rým, obkročný a prerývaný rým, voľný verš, básnická otázka, metafora, monológ, dejstvo).	
Hodnotenie umeleckých jazykových prostriedkov a ich pôsobenia na čitateľa.	
Rozlišovanie priameho a obrazného pomenovania v texte prózy a poézie vo viazanom aj voľnom verši.	
Diskutovanie o texte, prezentácia vlastnej interpretácie textu, domýšľanie a tvorba variantu pokračovania textu.	
Predvídanie z počutého a prečítaného textu.	Predvídanie z počutého a prečítaného textu.
Dedukcia významu neznámych slov, slovných spojení a umeleckých jazykových prostriedkov z kontextu, vysvetľovanie pomocou ďalších zdrojov (iné texty, slovníky).	
Formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu – faktografické, induktívne, deduktívne, analytické a hodnotiace otázky.	Formulovanie odpovedí na otázky k textu a pokusy o tvorbu rôznych druhov otázok k textu.

Čítanie pre zážitok

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Rozpoznanie a pomenovanie pôsobenia textu na vlastné prežívanie – vlastná estetická skúsenosť z recepcie textu.	
Opísanie, ako text (jeho prvok) môže pôsobiť na iných, aké reakcie môže vyvolať.	
Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom.	Vyjadrovanie a zdieľanie vlastných pocitov, postojov, myšlienok a zážitkov z literárneho, dramatického, filmového a rozhlasového spracovania témy a z ilustrácií verbálnym aj neverbálnym spôsobom.
Analyzovanie motívov a príčin konania hrdinov a hrdiniek, porovnávanie názorov a pocitov hrdinov a hrdiniek so svojimi pocitmi, zážitkami a skúsenosťami.	
Čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a diskusie o prečítaných knihách.	Čítanie pre potešenie, pocit oddychu a zážitok, čítanie kníh podľa vlastného výberu a rozhovor o prečítaných knihách.
Debatovanie o hodnotách a kvalitách kníh s využitím argumentácie (brak a gýč v literatúre).	
Prednes textu so snahou o estetickú intonáciu a citové prežívanie v rámci svojich schopností.	
Formovanie empatie, súcitu, hodnôt a postojov na základe čítaného alebo počúvaného textu.	
Spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek.	Spoznávanie vybraných tém, ktoré sú v rôznych podobách spracované v dielach slovenských a svetových autorov a autoriek.

Poznávanie základných literárnych útvarov z kultúrnych prostredí rôznych etník žijúcich na Slovensku a zo slovesnej tvorby Slovákov v zahraničí.	
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez rôzne formy spracovania textu v knihách, časopisoch.	
Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.	Sprostredkovanie umeleckého zážitku cez divadelné, filmové, rozhlasové a iné spracovanie literárnych diel; návšteva divadelného a filmového predstavenia.
Poznávanie autorského štýlu, rešpektovanie autorstva a vysvetľovanie kontextu vzniku literárnych diel (pseudonym, autorské právo a copyright).	

Samostatný/sebavedomý čitateľ

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Pravidelné vyhotovovanie tvorivých záznamov o knihách, svojom čitateľstve a jeho pokrokoch: tvorba myšlienkových máp, reflexia a záznam posolstiev z textov, dojmov z čítania, z divadelného a filmového predstavenia (pokročilé čitateľské portfólio).	Vytváranie čitateľského portfólia, vedenie podrobnejších záznamov v rôznych formách a podobách o knihách, o svojom čítaní a jeho pokrokoch s pomocou učiteľa.
Vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov).	Vlastný výber a vyhľadávanie textov na čítanie a počúvanie v závislosti od čitateľských preferencií (tém, žánrov, autorov).
Komunikovanie významov a zážitku z čítania, počúvania alebo audiovizuálneho umenia.	
Zámerné a cieľavedomé plánovanie a formovanie vlastného čítania a čitateľského vkusu.	

Rozširovanie čitateľského teritória (<i>e-knihy, časopisy, internet, audioknihy</i>).	
Budovanie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa.	Vytváranie čitateľských rituálov, trvalých čitateľských návykov a identity čitateľa.
Samostatné a cielené používanie knižnice, orientácia v knižných katalógoch, využívanie fyzických a elektronických knižníc a databáz.	Samostatné a cielené používanie knižnice (triedna a školská knižnica), využívanie fyzických a elektronických knižníc a databáz.

Metakognitívne procesy pri recepcii literárneho textu

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Budovanie schopnosti vedome pracovať s textom ako so zmysluplným zdrojom poznatkov a zážitku.	
Pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok a namietanie.	Pomenovanie toho, čomu neporozumeli, kladenie otázok.
Spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami, prepájanie tém s reálnym životom.	Spájanie textu a jeho obsahu s vlastnými skúsenosťami, predstavami a s nadobudnutými poznatkami.
Uvedomenie si možností regulačných procesov, výber stratégie a riešenie úloh na rozvoj porozumenia.	
Vyhodnotenie a reflexia vlastného čítania, porozumenia textu a poznania jeho štruktúr.	
Plánovanie procesu recepcie umeleckého diela (pri čítaní a počúvaní literárnych textov, v rámci návštevy divadelného a filmového predstavenia atď.) a plánovanie recepčných aktivít.	
Identifikovanie vlastných silných stránok v čítaní a oblastí na zlepšenie.	
Vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude	Vytvorenie alebo prispôsobenie si podmienok, v ktorých sa žiakom bude

príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie.	príjemne čítať a budú sa vedieť sústrediť na čítanie.
---	---

Tematické okruhy a textová realizácia

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Tematické okruhy z 1. a 2. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady: dôstojnosť, osobné záujmy – potreby a záujmy iných, písané – nepísané zákony, odvaha, sloboda, zodpovednosť, hodnoty, nenávisť, ľudské a spoločenské dilemy, hrdinstvo, mier, obeta, láska, občianska spolupatričnosť, angažovanosť a spolunažívanie, diskriminácia a ľudské práva, zlyhanie jednotlivca/spoločnosti, šťastie, silné a slabé stránky osobnosti, priateľstvo, zamilovanosť a prvá láska, spoločné hodnoty, spoločné konanie a osamelosť, strachy a obavy, problémy v škole, tolerancia, dovolené a zakázané, rozmanitosť a podobnosť kultúr, národná kultúra a kultúrne dedičstvo, slovné hry, krása, realita a fantázia, globálne problémy pri ochrane životného prostredia, úcta k živej a neživej prírode, minulosť, prítomnosť a budúcnosť, historická pamäť, jedinečnosť nárečí a rodného kraja.	Tematické okruhy z 1. a 2. cyklu sa obohacujú o nové témy a pohľady (výberovo): dôstojnosť, osobné záujmy – potreby a záujmy iných, písané – nepísané zákony, odvaha, sloboda, zodpovednosť, hodnoty, nenávisť, ľudské a spoločenské dilemy, hrdinstvo, mier, obeta, láska, občianska spolupatričnosť, angažovanosť a spolunažívanie, diskriminácia a ľudské práva, zlyhanie jednotlivca/spoločnosti, šťastie, silné a slabé stránky osobnosti, priateľstvo, zamilovanosť a prvá láska, spoločné hodnoty, spoločné konanie a osamelosť, strachy a obavy, problémy v škole, tolerancia, dovolené a zakázané, rozmanitosť a podobnosť kultúr, národná kultúra a kultúrne dedičstvo, slovné hry, krása, realita a fantázia, globálne problémy pri ochrane životného prostredia, úcta k živej a neživej prírode, minulosť, prítomnosť a budúcnosť, historická pamäť, jedinečnosť nárečí a rodného kraja.
Čítanie, počúvanie a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. a 2. cyklu sa obohacuje o báseň vo voľnom verši, populárnu pieseň, satiru, prózu –	Čítanie, počúvanie ⁴ a sledovanie rôznych typov textov a rôznych žánrov (lyrické, epické, dramatické žánre) slovenskej a svetovej literatúry so zreteľom na detský aspekt a záujmy žiakov z 1. a 2. cyklu sa obohacuje o báseň vo voľnom verši, populárnu pieseň, satiru, prózu –

dobrodružnú, dievčenskú, detektívnu, historickú, sci-fi, horor, denník, komédiu, tragédiu, činohru, muzikál, reportážnu literatúru, cestopis, literatúru faktu.	dobrodružnú, dievčenskú, detektívnu, historickú, sci-fi, denník, komédiu, tragédiu, činohru, muzikál, reportážnu literatúru, cestopis, literatúru faktu.
---	--

Termíny, ktoré si má žiak osvojiť (na základe pochopenia pojmu)

Obsahový štandard	Minimálny učebný výstup
Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.	Upevňujú sa termíny a pojmy z 1. a 2. cyklu.
Vnútoraná kompozícia literárneho diela – úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie; ja- a on-rozprávania, pásma postáv a pásma rozprávača.	
Striedavý a združený rým, obkročný a prerývaný rým, voľný verš, básnická otázka, metafora, humor, satira, dialóg, monológ, dejstvo.	
E-kniha, audiokniha, knižný katalóg, elektronická knižnica, databáza.	
Legenda, balada, báj, poviedka, novela, román (detektívny, biografický, dievčenský, historický, dobrodružný, román vo forme denníka), biografica, komiks, manga, populárna pieseň, próza – dobrodružná, dievčenská, detektívna, historická; sci-fi, horor, denník, komédia, tragédia, činohra, muzikál, reportážna literatúra, cestopis, literatúra faktu.	Poviedka, novela, román, populárna pieseň, denník.

¹ Okrem žiakov so sluchovým postihnutím.

² Okrem žiakov so zrakovým postihnutím – nevidiacich.

³ Okrem žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a žiakov so sluchovým postihnutím.

⁴ Okrem žiakov so sluchovým postihnutím a narušenou komunikačnou schopnosťou.

¹³ Okrem žiakov so zrakovým postihnutím využívajúcich Braillovo písmo.

³⁶ Okrem žiakov so sluchovým postihnutím, žiakov so zrakovým postihnutím – nevidiacich a žiakov s ťažkým telesným postihnutím.